ekwadraat ARCHITECTS OF THE SUSTAINABLE CHAIN

Zon op ‘t Zand BV

Ruimtelijke onderbouwing
Drijvend zonnepark
Hattem

Zon op ‘t Zand BV

Ruimtelijke onderbouwing Drijvend zonnepark Hattem

Opdrachtgever	Zon op ‘t Zand BV G. Wielink Oostersedijk 4 8051 ST Hattem
Adviseur	Ekwadraat BV Ynduksjewei 4 8914 CA Leeuwarden 088-4000 500 088-4000 509 info@ekwadraat.com
Colofon	Contactpersoon: Nico la Crois Auteur: Nico la Crois Status: Definitief Datum: 5 februari 2022 Projectnummer: 102058

Inhoudsopgave

1 Inleiding 6
1.1 Aanleiding 6
1.2 Organisatorische opzet 6
1.3 Leeswijzer 7
2 Projectbeschrijving 8
2.1 Bestaande situatie 8
2.1.1 Ligging projectgebied 8
2.1.2 Planologisch regime 8
2.2 Beoogde situatie/project 9
2.2.1 Projectbeschrijving 9
2.2.2 Toelichting locatiekeuze 10
2.2.3 Project in relatie tot het bestemmingsplan 11
2.2.4 Benodigde toestemmingen (vergunningen en andere voorzieningen) 11
3 Beleid 12
3.1 Rijksbeleid 12
3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) 12
3.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) 12
3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking 12
3.1.4 Energieakkoord 2013 13
3.1.5 Klimaatakkoord 13
3.1.6 Analyse/beoordeling 14
3.1.7 Conclusie 15
3.2 Provinciaal beleid 15
3.2.1 Omgevingsvisie Gaaf Gelderland 15
3.2.2 Omgevingsverordening Gelderland 15
3.2.3 Analyse/beoordeling 15
3.2.4 Conclusie 17
3.3 Gemeentelijk beleid 17
3.3.1 Beleidskader hernieuwbare energie 17
3.3.2 Analyse/beoordeling 17
3.3.3 Conclusie 20
4 Omgevingsaspecten 21
4.1 Milieuzonering 21
4.1.1 Juridisch kader 21
4.1.2 Analyse/beoordeling 21
4.1.3 Conclusie 21
4.2 Geluid 21
4.2.1 Juridisch kader 21
4.2.2 Analyse/beoordeling 22

Realisatiefase 22
Exploitatiefase 22
4.2.3 Conclusie 23
4.3 Luchtkwaliteit 23
4.3.1 Juridisch kader 23
4.3.2 Analyse/beoordeling 23
4.3.3 Conclusie 23
4.4 Licht en reflectie 24
4.4.1 Juridisch kader 24
4.4.2 Analyse/beoordeling 24
4.4.3 Conclusie 24
4.5 Bodem 24
4.5.1 Juridisch kader 24
4.5.2 Analyse/beoordeling 25
4.5.3 Conclusie 25
4.6 Archeologie en cultuurhistorie 25
4.6.1 Juridisch kader 25
4.6.2 Analyse/beoordeling 25
4.6.3 Conclusie 26
4.7 Externe veiligheid 26
4.7.1 Juridisch kader 26
4.7.2 Analyse/beoordeling 28
4.7.3 Conclusie 29
4.8 Ecologie 30
4.8.1 Juridisch kader 30
4.8.2 Analyse/beoordeling 30
Gebiedsbescherming 30
Soortenbescherming 32
4.8.3 Conclusie 36
Gebiedsbescherming 36
Soortenbescherming 37
4.9 Water 37
4.9.1 Juridisch kader 37
4.9.2 Analyse/beoordeling 37
4.9.3 Conclusie 37
4.10 Verkeer en parkeren 38
4.10.1 Analyse/beoordeling 38
Verkeer 38
4.10.2 Conclusie 38
4.11 Landschap/stedenbouw en welstand 38
4.12 Mer-beoordeling / aanmeldnotitie 39

5 Uitvoerbaarheid 40
5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 40
5.2 Economische uitvoerbaarheid 41

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Zon op ‘t Zand BV heeft het plan opgevat om in Hattem nabij het verkeersknooppunt bij Hattem op een vijftal agrarische percelen en een zandwinningsplas zonnevelden te realiseren. Vier van de vijf agrarische percelen en de zandwinningsplas bevinden zich binnen de gemeentegrenzen van Hattem. Het initiatief is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan ‘Buitengebied 2007’. Eerder is reeds vergunning verleend voor de vier velden. Thans wordt een vergunning gevraagd voor (‘veld 5’) drijvende panelen op de zandwinplas.

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd om met een omgevingsvergunning planologische medewerking te verlenen aan het project. Met deze ruimtelijke onderbouwing wordt gemotiveerd dat het project passend is binnen de relevante beleidskaders op nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau. Ook wordt voldoende aannemelijk gemaakt dat de verschillende bij de beoordeling te betrekken omgevingsaspecten niet in de weg staan aan vergunningverlening. Tenslotte wordt gemotiveerd dat het project maatschappelijk en economisch uitvoerbaar is.
De onderbouwing kan ten grondslag worden gelegd aan het besluit omtrent de aanvraag omgevingsvergunning voor het drijvende zonnepark.

1.2 Organisatorische opzet

Initiatiefnemer:

Bedrijf:	Zon op ‘t Zand BV
Contactpersoon:	de heer G. Wielink
Adres:	Oostersedijk 4
Postcode en plaats:	8051 ST Hattem
Telefoonnummer:	06-25447595
e-mailadres:	gwielink@wielinkbv.nl

Gemachtigde/opsteller ruimtelijke onderbouwing:

Bedrijf:	Ekwadraat BV
Contactpersoon:	Nico la Crois
Postadres:	Postbus 827
Postcode en plaats:	8901 BP Leeuwarden
Bezoekadres:	Ynduksjewei 4
Postcode en plaats:	8914 CA Leeuwarden
Telefoonnummer:	06-41140024
E-Mail adres:	nlacrois@ekwadraat.com
Internet:	www.ekwadraat.com

1.3 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk worden de locatie, het project en de planologische situatie beschreven. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de relevante beleidskaders op nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau. In hoofdstuk 4 worden de relevante omgevingsaspecten voor dit project behandeld. Tenslotte wordt in hoofdstuk 5 ingegaan op de uitvoerbaarheid van het project.

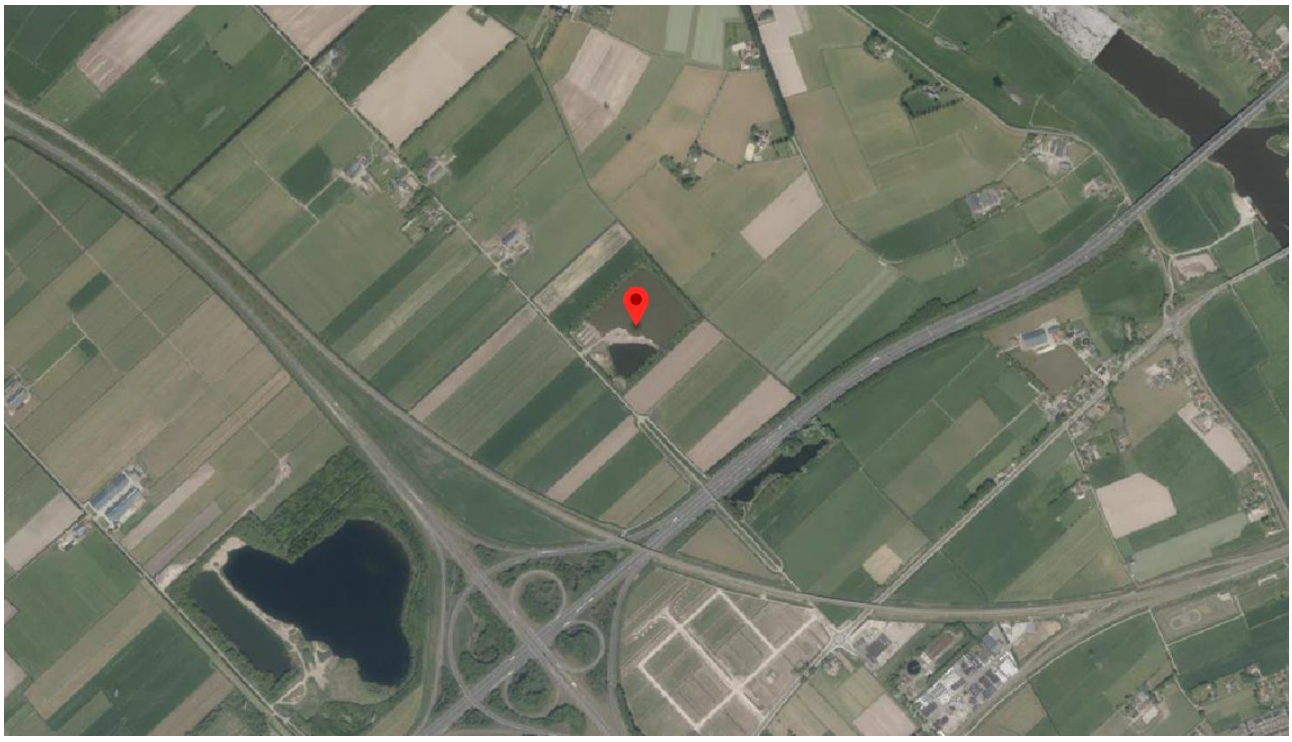
2 Projectbeschrijving

2.1 Bestaande situatie

2.1.1 Ligging projectgebied

De projectlocatie is gelegen in de nabijheid van het verkeersknooppunt bij Hattem. De projectlocatie kent een oppervlakte van ongeveer 7 ha. De gronden hebben geen specifieke functie (zandwinningsplas).

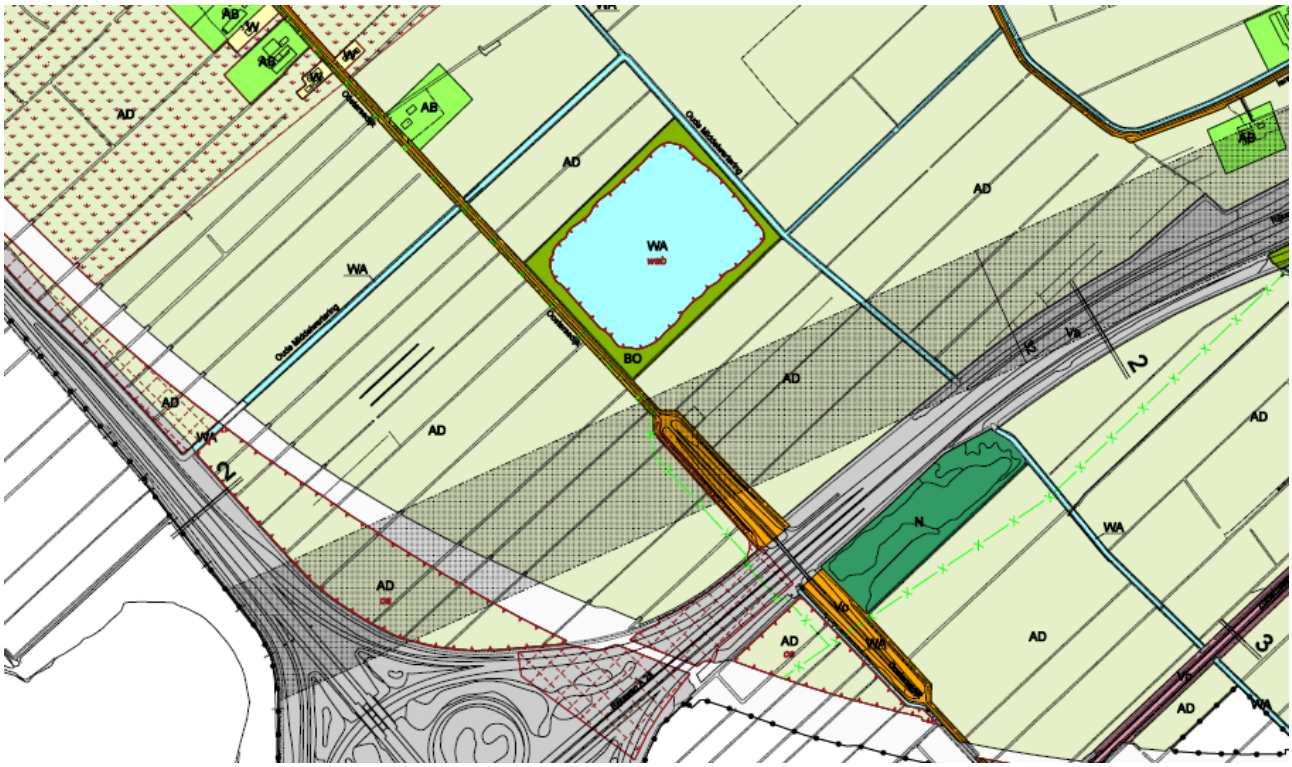
De projectlocatie is indicatief weergegeven op onderstaande luchtfoto (figuur 1).

Figuur 1: Locatie projectgebied

2.1.2 Planologisch regime

Ter plaatse van het projectgebied geldt het bestemmingsplan 'Buitengebied 2007', zoals vastgesteld op 2 april 2007. In figuur 2 is het relevante fragment van de bij het bestemmingsplan behorende verbeelding weergegeven.

Figuur 2a: Fragment verbeelding bij bestemmingsplan

Op grond van dit bestemmingsplan hebben de gronden de volgende bestemming(en) en aanduidingen(en):

- Water, met de aanduiding ‘waterberging’;
- Bos.

2.2 Beoogde situatie/project

2.2.1 Projectbeschrijving

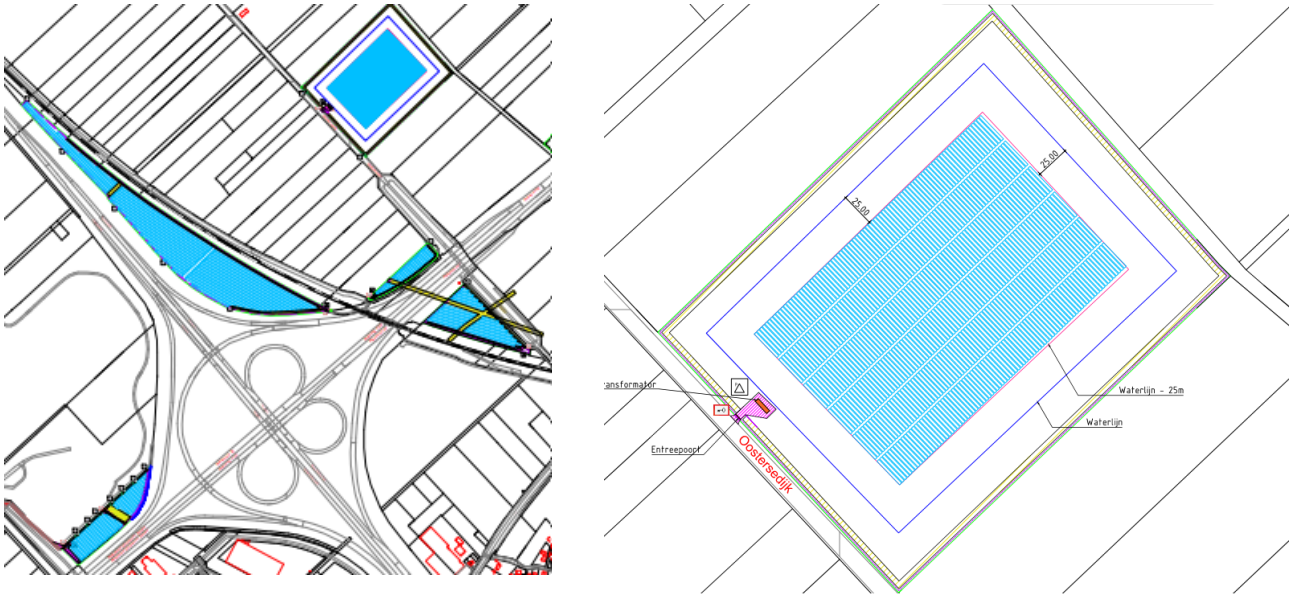
De initiatiefnemer heeft het plan opgevat om vijf zonnevelden te realiseren, waarvaan vier grondgebonden opstellingen op onrendabele ‘overhoeken’ langs de Rijksweg A28 en de provinciale weg N50, nabij het verkeersknooppunt. Eén zonneveld wordt drijvend gebouwd op een zandwinningsplas langs de Oostersedijk. Het zesde zonneveld is gelegen in de gemeente Oldebroek en maakt geen deel uit van onderhavige vergunningaanvraag Thans wordt vergunning gevraagd voor het drijvende zonnepark op de zandwinplas. De overige locaties, voor zover gelegen binnen de gemeente Hattem, zijn reeds eerder vergund. Het project omvat:

- Het bouwen van drijvende zonnepanelen, inclusief bijbehorende bouwwerken (hekwerken, trafogebouwtjes).

De opstellingen met zonnepanelen bestaan uit een drijvende constructie met daarop zonnepanelen bevestigd. De zonnepanelen worden georiënteerd op het zuidwesten.

Rondom de plas wordt ter beveiliging een hekwerk geplaatst. Dit hekwerk kent een hoogte van maximaal 2 m. Voorts wordt een trafogebouwtje geplaatst. Om de zonnepanelen in te passen in het landschap is een

inrichtingsplan gemaakt. Dit inrichtingsplan bevat diverse maatregelen die bewerkstelligen dat de ter plaatse aanwezige landschappelijke waarden niet onevenredig worden geschaad en dat de zonnepanelen adequaat worden ingepast in het landschap. Hieronder, in figuur 3 is een situatietekening opgenomen die inzicht biedt in de aard en omvang van het project.

Figuur 3: Situatietekening met zonnepanelen

Voor zover het deze aanvraag betreft, is alleen dat deel van het inrichtingsplan relevant dat betrekking heeft op de zandwinplas.

2.2.2 Toelichting locatiekeuze

Initiatiefnemer heeft voor realisatie van diens project de onderhavige locatie gekozen op basis van de volgende selectiecriteria:

- Aansluitmogelijkheid: Op beperkte afstand kan worden aangesloten op het net. De ligging is wat dit betreft redelijk gunstig.
- Impact op het landschap: Rondom de zandwinningsplan is reeds een forse groensingel aanwezig, die de zonnepanelen grotendeels aan het zicht onttrekt.
- Belangen van derden: De afstand van de beoogde zonnevelden tot woon- en bedrijfskavels van derden bedraagt ongeveer 250 meter. Op een dergelijke afstand wordt geen hinder ondervonden van een zonneveld. Het aantal derde-belanghebbenden dat vanaf de woon- of bedrijfskavel zicht heeft op de panelen, is daarmee beperkt/nagenoeg nihil.
- Beleid: Onderzoek naar de provinciale en gemeentelijke beleidskaders ten aanzien van zonnevelden, wees uit dat deze locatie van overheidswege worden beschouwd als geschikt.
- Geen ‘opoffering’ hoogwaardige landbouwgronden: De zandwinningsplan heeft thans geen nuttige invulling. Met de installatie van de zonnepanelen verandert dit.

2.2.3 Project in relatie tot het bestemmingsplan

Zoals hiervoor aangegeven hebben de gronden (hoofdzakelijk) de bestemming ‘Water’.

Gronden voorzien van de bestemming ‘Water’ zijn (hoofdzakelijk en voor zover in dit kader relevant) bestemd om te worden gebruikt voor kanalen, vaarten, plassen, watergangen en oeverstroken. Het initiatief behelst de realisatie van een opstelling met zonnepanelen, inclusief de daarbij behorende bouwwerken. Met de bouwwerken wordt beoogd om energie op te wekken uit zonlicht. Het opwekken van energie is geen vorm van gebruik dat ten dienste staat van kanalen, vaarten etc. Het project is om deze reden functioneel in strijd met het bestemmingsplan.

Een deel van het projectgebied heeft de bestemming ‘Bos’. Binnen deze bestemming worden onder andere hekwerken en een trafo geplaatst ten behoeve van de zonPV-installatie en er wordt verharding aangebracht en werkzaamheden uitgevoerd ten behoeve van het leggen van kabels. Ook deze bouwwerken en werken zijn functioneel in strijd met het bestemmingsplan, aangezien ze niet ten dienste staan van de bosbestemming.

Binnen de bosbestemming geldt een vergunningplicht (omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk of werkzaamheden) in het geval sprake is van aanleg van verhardingen of grond- en graafwerkzaamheden. Aangezien sprake is van één van de uitzonderingsgronden van artikel 9.3.2 van de planregels (er wordt gegraven en verhard ter uitvoering van een bouwvergunning), behoeft voor deze werkzaamheden echter geen vergunning te worden aangevraagd en verleend.

2.2.4 Benodigde toestemmingen (vergunningen en andere voorzieningen)

Gelet op voornoemde projectbeschrijving, de bestemmingsregels en het feit dat het initiatief in strijd is met het bestemmingsplan, dienen de volgende vergunningen te worden aangevraagd en/of meldingen te worden ingediend:

- Omgevingsvergunning ‘(ver)bouwen van een bouwwerk’;
- omgevingsvergunning ‘handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening’.

Burgemeester en wethouders van Hattem zijn bevoegd om voorgaande toestemmingen te verlenen. De omgevingsvergunning voor het ‘handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening’ kan alleen worden verleend als de raad van de gemeente Hattem vooraf verklaart hieromtrent geen bedenkingen te hebben. Aan het besluit moet een zogenaamde ‘goede ruimtelijke onderbouwing’ ten grondslag worden gelegd. Deze notitie voorziet hierin.

Gelet op de uitzonderingsgronden ex artikel 9.3.2 van de planregels, behoeft geen vergunning te worden gevraagd voor het onderdeel ‘uitvoeren van een werk of werkzaamheden’.

3 Beleid

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is de kapstok voor bestaand en nieuw Rijksbeleid. Deze structuurvisie geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid op Rijksniveau. Het hoofdthema van de SVIR is: 'Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig'.
De structuurvisie geeft een visie voor Nederland tot het jaar 2040. Er zijn in de structuurvisie drie hoofddoelen opgenomen voor de middellange termijn (2028). Deze doelen zijn:

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk economische structuur van Nederland;
- Het verbeteren en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Er is een nieuwe aanpak in het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid geformuleerd. Het Rijk laat de ruimtelijke ordening meer over aan gemeenten en provincies ('decentraal, tenzij…') en werkt aan eenvoudigere regelgeving. Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Buiten deze belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid. De verantwoordelijkheid voor de afstemming tussen verstedelijking en groene ruimte op regionale schaal laat het Rijk over aan de provincies.

3.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Het Barro voorziet in de juridische borging van het nationaal ruimtelijk beleid. Het bevat regels die de beleidsruimte van andere overheden ten aanzien van de inhoud van ruimtelijke plannen inperken, daar waar nationale belangen (zoals opgenomen en verwoord in de SVIR) dat noodzakelijk maken.

3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

Op grond van artikel 3.1.6, tweede lid van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is het verplicht om in het geval dat een bestemmingsplan of afwijkingsbesluit (omgevingsvergunning) een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, in de toelichting of ruimtelijke onderbouwing een beoordeling aan de hand van de zogenoemde ladder voor duurzame verstedelijking op te nemen.
Per 1 juli 2017 is een wijziging van de Ladder voor duurzame verstedelijking' in werking getreden. Het doel van deze wijziging is het vereenvoudigen van regeling. Waar de 'Ladder' voorheen bestond uit drie treden waaraan getoetst diende te worden, is de kern van de gewijzigde 'Ladder' nu terug gebracht tot navolgende tekst:

> *'De toelichting van een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan de voorgenomen stedelijke ontwikkeling, en, indien het*

bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.'

Artikel 1.1.1 Bro definieert een stedelijke ontwikkeling als een

'ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'.

3.1.4 Energieakkoord 2013

Het energieakkoord 2013 heeft een basis gelegd voor een breed gedragen, robuust en toekomstbestendig energie- en klimaatbeleid. Het akkoord biedt een langetermijnperspectief met afspraken voor korte en middellange termijn. Hiervoor zijn de volgende doelen geformuleerd:

- Een besparing van energieverbruik met gemiddeld 1,5%;
- 100 Peta joule energiebesparing per 2020;
- Een toename van het aandeel duurzame energie naar 14% van het totale jaarverbruik in Nederland in 2020 met een doorgroei naar 16% in 2023;
- Het creëren van ten minste 15.000 voltijdsbanen binnen de duurzame energiesector.

Deze doelen zijn uitgewerkt in verschillende pijlers.

3.1.5 Klimaatakkoord

Op 28 juni 2019 is het nationale Klimaatakkoord gepresenteerd. Het kabinet heeft met het nationale Klimaatakkoord een centraal doel: het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen in Nederland met 49 % ten opzichte van 1990.
Sinds februari 2018 hebben meer dan 100 partijen gewerkt aan een samenhangend pakket aan voorstellen waarmee het CO2-reductiedoel in 2030 gerealiseerd kan worden. Het eindresultaat is het Klimaatakkoord. Het Klimaatakkoord bevat een pakket aan maatregelen met een breed maatschappelijk draagvlak, dat de steun heeft van zoveel mogelijk bijdragende partijen en waarmee het politieke reductiedoel van 49% in 2030 wordt gerealiseerd.

In het Klimaatakkoord wordt onder andere ingezet op de realisatie van zonPV-projecten. De afspraken ten aanzien van het opwekken van zonne-energie zijn neergelegd in hoofdstuk C5.5 (Productie uit hernieuwbare bronnen op land). De volledige tekst van het klimaatakkoord is te vinden via https://www.klimaatakkoord.nl/binaries/klimaatakkoord/documenten/publicaties/2019/06/28/klimaatakkoord/klimaatakkoord.pdf.

Ook als het gaat om de ruimtelijke inpassing van duurzame initiatieven zijn er afspraken gemaakt in het Klimaatakkoord (hoofdsuk C5.9, Ruimtelijke inpassing). Deze afspraken berusten op de volgende principes:

- Streef naar zuinig en (zoveel mogelijk) meervoudig ruimtegebruik;
- breng vraag naar en aanbod van hernieuwbaar opgewekte elektriciteit zoveel mogelijk dicht bij elkaar;
- combineer opgaven en ga indien nodig over tot uitruilen en herbestemmen;
- sluit zo goed mogelijk aan bij gebieds-specifieke ruimtelijke kwaliteit.

3.1.6 Analyse/beoordeling

SVIR en Barro

De realisatie van het drijvende zonneveld is naar aard en omvang geen project dat raakt aan één van de dertien in het SVIR/Barro genoemde nationale belangen. SVIR en Barro staan niet in de weg aan realisatie van het project.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In haar uitspraak van 23 januari 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:178) heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State geoordeeld dat een zonneveld niet is aan te merken als stedelijke ontwikkeling, zoals bedoeld in de zin van de Ladder voor duurzame verstedelijking. Een zonneveld leent zich er bij uitstek niet goed voor om te worden gerealiseerd binnen bestaand stedelijk gebied. Een beoordeling aan de hand van de Ladder voor duurzame verstedelijking kan om deze reden achterwege blijven.

Energieakkoord

Het zonneveld levert een bijdrage aan de doelstelling om meer duurzame/hernieuwbare energie op te wekken. Per jaar wordt met de beoogde zonnevelden (uitgaande van het totale project, waaronder begrepen de drijvende opstelling op de zandwinplas) een hoeveelheid elektriciteit opgewekt, waarmee wordt voorzien in de behoefte van ongeveer 6.000 huishoudens. Het aandeel duurzame energie neemt toe ten gevolge van realisatie van het project, waardoor het bereiken van de doelstellingen uit het Energieakkoord een bescheiden stapje dichterbij wordt gebracht.

Klimaatakkoord

Met de realisatie van het onderhavige project wordt CO2-uitstoot vermeden: Naarmate meer elektriciteit wordt opgewekt uit hernieuwbare bronnen, behoeft minder elektriciteit te worden opgewekt met gebruikmaking van fossiele brandstoffen.
De emissiefactor van ‘grijze’ stroom is 0,649 kg CO2 per Kwh (bron: https://www.co2emissiefactoren.nl/lijst-emissiefactoren/). Ervan uitgaande dat met onderhavige zonnevelden (de plas en de velden) 19.000 MWh/jaar wordt opgewekt, betekent dit dat met de realisatie van de zonnevelden jaarlijks 12.331.000 kg CO2-uitstoot vermeden wordt. Hiermee draagt het project bij aan het bereiken van de klimaatdoelstellingen, zoals verwoord in het Klimaatakkoord.

Er wordt onrendabele grond (afgesloten voormalige zandwinlocatie) ingezet voor het opwekken van energie. Daarmee krijgt de grond een zinnige invulling.

Voor wat betreft de ruimtelijke inpassing van het initiatief, wordt verwezen naar paragraaf 4.11 van deze onderbouwing en het ten behoeve van het project vervaardigde inrichtingsplan. Met realisatie van het inrichtingsplan wordt rekening gehouden met de uitgangspunten uit het Klimaatakkoord.

3.1.7 Conclusie

Het project is niet in strijd met de nationale doelstellingen en relevante beleidskaders. Het project draagt bij aan de nationale duurzaamheidsdoelstellingen. Gelet hierop is er geen aanleiding om de gevraagde omgevingsvergunning te weigeren.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

De Omgevingsvisie Gaaf Gelderland is vastgesteld door Provinciale Staten op 19 december 2018 en in werking getreden op 1 maart 2019.
De Omgevingsvisie Gaaf Gelderland 2018 vervangt de Omgevingsvisie Gelderland 2014-2018. De Omgevingsvisie Gaaf Gelderland 2018 gaat in de breedte over het beleid van de provincie voor de fysieke leefomgeving. De Omgevingsvisie Gaaf Gelderland 2018 geeft richting op de strategische hoofdlijnen van het beleid. De visie integreert een vijftal wettelijk verplichte planfiguren voor het provinciaal beleid voor de leefomgeving; te weten ruimte, natuur, water, milieu en verkeer en vervoer.

3.2.2 Omgevingsverordening Gelderland

De Omgevingsverordening is een van de instrumenten om de ambities uit Omgevingsvisie te realiseren. Om samen een Gaaf Gelderland te bereiken, legt Gelderland bij het uitvoeren van haar taken de focus op een duurzaam, verbonden en economisch krachtig Gelderland. De provincie geeft hier richting aan door gezamenlijk zeven samenhangende ambities na te streven op het gebied van energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, biodiversiteit, bereikbaarheid; economisch vestigingsklimaat en woon- en leefklimaat. Net als de Omgevingsvisie richt de Omgevingsverordening zich op de inrichting en kwaliteit van de Gelderse leefomgeving.

3.2.3 Analyse/beoordeling

In de Omgevingsvisie is (onder andere) het volgende opgenomen met betrekking tot de energietransitie en het doel wat Gelderland wat dit betreft nastreeft:

> *Het energievraagstuk is een wereldwijd vraagstuk. Het gaat aan niemand voorbij en raakt iedereen, ook in Gelderland. 'Oude' manieren van energie opwekken en gebruiken hebben teveel negatieve effecten en passen niet meer. Nieuwe manieren zijn nodig. Ons streven is dat Gelderland in 2050 volledig klimaatneutraal is. Het begin van verandering is er, maar het tempo en de kracht waarmee moeten flink omhoog, willen we Gelderland in de toekomst schoon en gezond houden. Wij hebben geen tijd te verliezen. In 2030 willen wij – als tussenstap – dan ook verder zijn dan landelijk is afgesproken.*
>
> *Forse ingrepen in de gebouwde omgeving zijn nodig om de overstap naar alternatieve, duurzame energiebronnen voor elkaar te krijgen. Om te beginnen, zetten wij in op energiebesparing en het terugdringen van het energieverbruik door isolatie en efficiëntere toepassingen: in huizen en gebouwen, bij verkeer en vervoer, in de industrie, in de landbouw. Daarnaast zetten we in op*

duurzame opwekking. Wind, zon, biomassa, waterstof, geo- en aquathermie en waterkracht; ze zijn allemaal van belang en nodig. Wij stimuleren de ontwikkeling en toepassing van nieuwe technologieën. En: we pakken de kansen die dit biedt voor de werkgelegenheid door de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt op dit vlak te versterken.

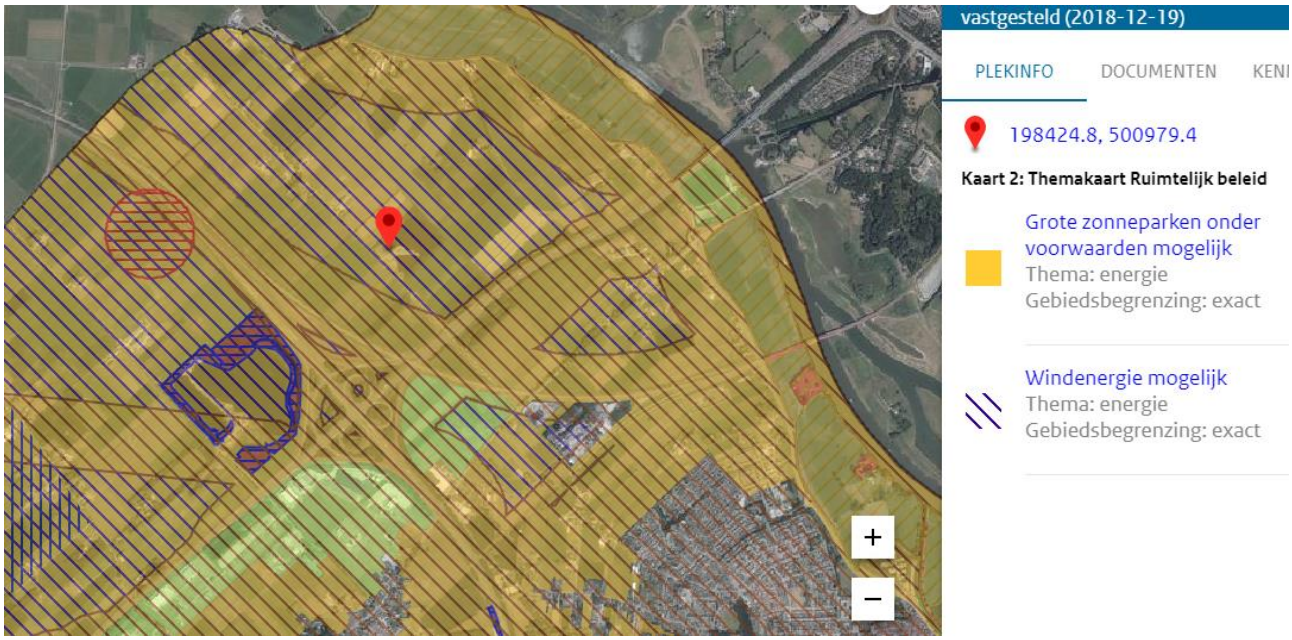
Voor het opwekken, opslaan en transporteren van duurzame energie is ruimte nodig; veel ruimte. Windturbines, zonneparken, warmtecentrales, (mest)vergisters, waterkrachtcentrales moeten een plek krijgen in het Gelderse landschap, willen wij onze ambitie halen. In de bodem zoeken wij naar mogelijkheden voor het benutten van aardwarmte (geothermie). Dit raakt de leefomgeving van alle Gelderlanders en kan botsen met sterke Gelderse kwaliteiten – zoals de natuur, het rivierenlandschap met haar uiterwaarden, het zicht op ons mooie erfgoed. Tegelijkertijd ontbreekt het in de Gelderse steden vaak aan ruimte om duurzame alternatieven in te passen. We zien al veel, en steeds meer, energie-initiatieven van onderop komen: zonneakkers, windmolens. Deze initiatieven willen we verder ontwikkelen. Maar er is meer nodig: een gezamenlijke regionale aanpak. Samen met onze partners moeten we bepalen waar we de noodzakelijke extra meters kunnen maken en waar initiatieven zich niet en waar wel kunnen ontwikkelen en onder welke voorwaarden, bijvoorbeeld langs wegen of op vrijgekomen landbouwgronden. Niet zomaar en overal, maar met oog voor de kwaliteiten die Gelderland uniek maken. Hier zetten we ons voor in en pakken we door, als dat nodig is.

Waar we naar streven…
Een versnelde energietransitie, gericht op forse vergroting van het aandeel duurzame energie en passend bij de Gelderse kwaliteiten; dat is wat wij nastreven. Zo versterken wij Gelderland: nu en in de toekomst.

Onze ambitie:
In 2050 is Gelderland klimaatneutraal. Dit bereiken we door grootschalige besparing en opwekking uit verschillende duurzame bronnen van energie, zoals wind, zon, waterkracht, biomassa en bodemenergie. En we stimuleren innovatie en het uitrollen van bewezen technieken.
Als tussendoel realiseren we in 2030 55% broeikasgasreductie in Gelderland.

Realisatie van het initiatief draagt bij aan de provinciale doelstellingen als verwoord in de Omgevingsvisie.

Het projectgebied is via de Themakaart Ruimtelijk beleid van de Omgevingsvisie aangewezen als gebied waar grote zonneparken (onder voorwaarden) mogelijk zijn. Een fragment van de betreffende kaart is hieronder ingevoegd (figuur 4).

Figuur 4: Fragment Themaakaart Ruimtelijk beleid

De Omgevingsverordening bevat geen instructieregels met betrekking tot zonneweides.

3.2.4 Conclusie

Het project draagt bij aan de provinciale doelstellingen en is niet in strijd met de Omgevingsverordening. De locatie is aangewezen als gebied waar grote zonneparken (onder voorwaarden) mogelijk zijn. Gelet hierop is er geen aanleiding om de gevraagde omgevingsvergunning te weigeren.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Beleidskader hernieuwbare energie

Op 29 juni 2020 heeft de raad van de gemeente Hattem het Beleidskader hernieuwbare energie vastgesteld. Het beleidskader geeft richting aan de ruimtelijke- en participatieve aspecten die aandacht vragen wanneer de gemeente gevraagd wordt vergunning te verlenen voor een initiatief dat ziet op het (grootschalig) opwekken van hernieuwbare energie. Naast de ‘Gedragscode Zon op Land’ benoemt de gemeente in het beleidskader een vijftiental randvoorwaarden die hierop aanvullend worden gesteld:

3.3.2 Analyse/beoordeling

Voor wat betreft de toepassing van de Gedragscode Zon op Land in het kader van onderhavig project, kan verwezen worden naar het inrichtingsvoorstel. De Gedragscode heeft hiervoor als leidraad gediend. In het inrichtingsvoorstel wordt uiteengezet op welke wijze hetgeen in de Gedragscode is bepaald, is verwerkt in de uitwerking van het onderhavige initiatief.

Ruimtelijke criteria

1. Gebaseerd op de vier treden van de zonneladder streeft Hattem naar balans tussen de vier treden waarbij zon op landbouwgrond eerst mogelijk wordt nadat overige treden eveneens voorzien zijn van initiatieven of plannen voor initiatieven. Inpassing, participatie en compensatie zijn naarmate de oppervlakte toeneemt en de trede afneemt van groter belang. De gemeente bewaakt de balans.

Er is sprake van dubbelgebruik. Een voormalige zandwinplas krijgt een zinvolle invulling. Er wordt geen waardevolle landbouwgrond 'opgeofferd'.

2. Buiten de Natura 2000-gebieden Veluwe en Veluwerandmeren en het Gelders Natuurnetwerk (ecologische hoofdstructuur), zoals begrensd in de Omgevingsverordening Gelderland.
3. Buiten de, vanwege cultuurhistorische, archeologische en landschappelijke waarden, beschermde essen en enken. Als deze waarden op een bepaalde locatie niet meer aanwezig zijn, kan een uitzondering worden gemaakt. De regionale archeoloog en de gemeentelijke landschapsadviseur zullen het gemeentebestuur hierover adviseren.
4. De uiterwaarden van de IJssel blijven vrij van zonneparken, zon op dak of infra is in overleg wel mogelijk.

De zandwinplas is niet gelegen in één van de hiervoor genoemde uitsluitingsgebieden.

Uitvoerbaarheid

5. De regionale netbeheerder (Liander NV) heeft een verklaring afgegeven dat er voldoende capaciteit op het electriciteitsnetwerk beschikbaar is, of tijdig wordt gerealiseerd, om het zonnepark aan te sluiten, voordat het college de omgevingsvergunning verleent.

Via correspondentie met de netbeheerder is aannemelijk gemaakt dat er tijdig een mogelijkheid gecreëerd kan worden om aan te sluiten en de opgewekte energie te leveren aan het net.

6. De initiatiefnemer is bereid om in een anterieure overeenkomst vast te leggen dat na maximaal 25 jaar na ingebruikname, de installaties (panelen, afrasteringen / hekwerken, omvormers) en eventuele verhardingen desgewenst worden verwijderd op kosten van de initiatiefnemer. De installaties dienen in ieder geval binnen 3 maanden na de datum van buitendienststelling van het zonneveld verwijderd te zijn op kosten van de initiatiefnemer.

Initiatiefnemer heeft zich bereid getoond de panelen, constructies etc. te verwijderen na ommekomst van de vergunde periode. Dit wordt vastgelegd in een met de gemeente te sluiten overeenkomst.

Landschappelijke inpassing en behoud bodemleven

7. Er wordt in beginsel geen gebruik gemaakt van stalen hekwerken maar van houten afrasteringen of houtwallen/houtsingels/hagen als afscherming van het zonneveld. Als een stalen hekwerk

aantoonbaar wordt geëist door de verzekeringsmaatschappij, wordt deze aan de binnenzijde van de landschappelijke inpassing geplaatst.

Rondom de zandwinplas is reeds een hekwerk aanwezig. Deze wordt in stand gehouden en vervangen waar dit op basis van de verzekeringseisen noodzakelijk is.

8. Een strook van minimaal 5 m. breed, buiten de afrastering, rondom het zonneveld, wordt ingericht als bloemrijk grasland (lokale, inheemse soorten), mede ten behoeve van vlinders en andere insecten. Bij het opstellen van het inrichtingsplan wordt een landschapsarchitect betrokken.
9. De landschappelijke inpassing dient zodanig robuust te zijn dat de inpassing vanaf het moment van ingebruikname van het zonneveld goed is. Daarnaast is van belang dat het zonneveld jaarrond goed is ingepast (ook in de winter).
10. Behoud van het bodemleven vinden wij belangrijk. Daarom wordt op het gehele zonneveld actief bodem- en beplantingsbeheer toegepast zodat de biodiversiteit maximaal bevorderd c.q. in stand gehouden wordt, en de bodem zoveel mogelijk geschikt blijft voor agrarisch gebruik, na afloop van het gebruik als zonneveld.

Bovengenoemde criteria kunnen niet onverkort worden toegepast op de onderhavige ontwikkeling, aangezien geen sprake is van agrarisch gronden, maar van een zandwinplas. De plas is reeds rondom voorzien van opgaande beplanting. Deze zone zal worden versterkt en in stand gehouden. Verwezen wordt wat dit betreft naar het inrichtingsplan, als bijlage 1 bij de aanvraag en deze ruimtelijke onderbouwing.

Participatie & draagvlak

11. De inwoners van de gemeente Hattem wordt de mogelijkheid geboden om te participeren in het zonneveld (voor minimaal 40% van de waarde van de investering in het zonneveld).
12. Initiatiefnemer overlegt voor de vergunningaanvraag met de directe buren van het zonneveld (eigenaren en pachters aangrenzende percelen). Onder buren wordt verstaan: voor zonneparken tot 2 hectare wordt een straal van minimaal 250 meter en voor grotere zonneparken een straal van minimaal 500 meter als minimale afstand genomen (alsmede woningen, welke direct zicht hebben op een zonnepark) voor procesparticipatie met omwonenden. Overlast voor omwonenden door schittering / reflectie moet worden voorkomen. Als de directe buren dat wensen, wordt een afstand van minimaal 20 m. tussen de afrastering van het zonneveld en de dichtstbijzijnde gevel van de dichtstbijzijnde woning aangehouden.
13. Initiatiefnemer zal zich inspannen om, waar mogelijk, lokale bedrijven te betrekken bij de realisatie en het beheer en onderhoud van het zonneveld.
14. Wij verwachten van een initiatiefnemer van een zonneveld dat hij zijn bestaande geschikte dakvlakken (woning, bedrijfsgebouwen) in de gemeente Hattem maximaal benut voor zonneenergie (wanneer van toepassing).

Wat dit betreft kan verwezen worden naar paragraaf 5.1 van deze ruimtelijke onderbouwing. Daarbij dient nog te worden vermeld dat in het kader van de vergunningaanvraag voor de veldopstellingen reeds uitvoering en inhoud is gegeven aan deze randvoorwaarden.

3.3.3 Conclusie

Het project draagt bij aan de gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen en is uitgewerkt en in gang gezet overeenkomstig hetgeen de raad heeft bepaald in het Beleidskader hernieuwbare energie. Gelet hierop is er geen aanleiding om de gevraagde omgevingsvergunning te weigeren.

4 Omgevingsaspecten

4.1 Milieuzonering

4.1.1 Juridisch kader

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is ruimtelijke afstemming tussen bedrijfsactiviteiten, voorzieningen en gevoelige functies (waaronder woningen) noodzakelijk. Bij deze afstemming kan gebruik worden gemaakt van de richtafstanden uit de basiszoneringslijst van de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering' (2009). Een richtafstand wordt beschouwd als de afstand waarbij onaanvaardbare milieuhinder als gevolg van bedrijfsactiviteiten redelijkerwijs kan worden uitgesloten. Voor de richtafstanden wordt onderscheidt gemaakt tussen woningen in een rustig woongebied en woningen in een gemengde omgeving.

4.1.2 Analyse/beoordeling

De exploitatie van een zonneveld is geen milieubelastende (bedrijfs)activiteit in het kader van milieuzonering. De zonnepanelen worden op stellages geplaatst. Om de opgewekte stroom te verwerken is een transformator nodig. Voor de transformator geldt op basis van de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' een richtafstand van 10 meter ten opzichte van geluidsgevoelige objecten (woningen). Voor transformatorstations bedraagt deze afstand 30 meter. De feitelijke afstand tussen de (bedrijfs)woningen van derden en de transformator bedraagt ruimschoots meer dan deze richtafstand. Daarmee wordt voldaan aan de beschreven richtafstand. Nader onderzoek is niet nodig.

4.1.3 Conclusie

De afstand van milieubelastende functies binnen de projectlocatie tot aan in de nabijheid gelegen gevoelige functies bedraagt meer dan de aanbevolen richtafstand. Onaanvaardbare milieuhinder kan daarmee redelijkerwijs worden uitgesloten.

4.2 Geluid

4.2.1 Juridisch kader

Realisatiefase

Artikel 8.3 van het Bouwbesluit 2012 bevat normen die zijn gericht op het voorkomen van geluidshinder tijdens bouw- en sloopwerkzaamheden. Onder andere is bepaald dat werkzaamheden (behoudens ontheffing) uitsluitend mogen plaatsvinden op werkdagen en op zaterdag tussen 7:00 en 19:00 uur. Daarbij mogen de in het tweede lid genoemde dagwaarden en blootstellingsduur niet worden overschreden.

Exploitatiefase

Bij het ontwikkelen van een ruimtelijk initiatief is het belangrijk rekening te houden met geluidbronnen en de mogelijke hinder of overlast daarvan voor mensen. De beoordeling van het aspect geluid vindt zijn grondslag vooral in de Wet geluidhinder, maar daarnaast ook in de Wet ruimtelijke ordening, wanneer het gaat om de beoordeling van de vraag in hoeverre sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Het aspect geluid kent voor een aantal gevoelige bestemmingen (zoals bijvoorbeeld wonen) in combinatie met een aantal typen geluidbronnen een wettelijk kader dat van belang is bij het opstellen van ruimtelijke plannen of het verlenen van een omgevingsvergunning in afwijking van een geldend ruimtelijk plan. Zo zijn in de Wet geluidhinder voor woningen en andere gevoelige bestemmingen grenswaarden opgenomen voor wegverkeerslawaai, industrielawaai en spoorweglawaai. Voor andere geluidbronnen bestaan geen wettelijke kaders.
Andere geluidbronnen kunnen wel noodzaken tot een aanvullende beoordeling van het aspect geluid in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Een algemeen geaccepteerd instrument waarmee dit beoordeeld kan worden, is de basiszoneringslijst van de VNG-brochure Bedrijven en milieuzonering (2009). Deze publicatie geeft richtlijnen over de aan te houden afstanden tussen bedrijven en gevoelige bestemmingen. Hiermee kan worden bepaald of de beoogde ontwikkeling in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

4.2.2 Analyse/beoordeling

Realisatiefase

Tijdens de realisatiefase is enige mate van hinder voor omwonenden onontkoombaar. De realisatie van het project vergt ongeveer zes maanden, waarbij de werkzaamheden voornamelijk bestaan uit het met vrachtauto's aanvoeren van materieel en materialen, intern transport op de locatie, werkzaamheden met (mini)kranen etcetera. Het is onvermijdelijk dat deze werkzaamheden in enige mate hinder veroorzaken voor omwonenden. Het gaat hierbij om tijdelijke hinder, die in zijn algemeenheid aanvaard moet worden als sprake is van bouw- en aanlegactiviteiten.

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden zal voldaan worden aan het bepaalde in artikel 8.3 van het Bouwbesluit. Werkzaamheden vinden uitsluitend overdag plaats (op werkdagen en eventueel op zaterdag uitsluitend tussen 7:00 en 19:00 uur). Gelet op de aard van de werkzaamheden, aard en omvang van het bouwproject en de afstand tot gevoelige functies valt daarbij redelijkerwijs niet te verwachten dat de toegestane dagwaarden en blootstellingsduur worden overschreden.

Exploitatiefase

Het project ziet niet op de realisatie van een geluidgevoelige functie. Effecten van geluid ten gevolge van in de omgeving van de projectlocaties gelegen (spoor)wegen en bedrijven/industrieterreinen behoeven om die reden dan ook niet in beeld te worden gebracht. Akoestisch onderzoek in het kader van de Wet geluidhinder kan achterwege blijven.

Zoals hiervoor aangegeven dient naast een beoordeling aan de hand van de Wet geluidhinder ook beoordeeld te worden in hoeverre de ontwikkeling passend is, bezien vanuit een goede ruimtelijke ordening. Een beoordeling aan de hand van de richtafstandenlijst is uitgevoerd. De bevindingen zijn weergegeven in paragraaf 4.1 van deze onderbouwing.
Daarbij is voor wat betreft het aspect geluid (en de andere omgevingsaspecten) geconcludeerd dat wordt voldaan aan de richtafstanden en dat om die reden akoestisch onderzoek achterwege kan blijven.

4.2.3 Conclusie

De realisatie van het project kan en zal plaatsvinden overeenkomstig het bepaalde in het Bouwbesluit 2012. Het project ziet niet op de realisatie van een geluidgevoelige functie. Onderzoek in het kader van de Wet geluidhinder kan om die reden achterwege blijven.
Op grond van de richtafstanden als genoemd in de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering', kan geconcludeerd worden dat met de realisatie van het project een aanvaardbaar woon- en leefklimaat behouden blijft en het project daarmee niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening.

4.3 Luchtkwaliteit

4.3.1 Juridisch kader

Hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer bevat onder titel 2 de eisen ten aanzien van luchtkwaliteit. Daarnaast zijn de volgende besluiten en regelingen van kracht: Het Besluit 'Niet in betekenende mate' (Besluit NIBM) en de Regeling 'Niet in betekenende mate' (Regeling NIBM). Voornoemde wet- en regelgeving bevat maatregelen om zowel de uitstoot te beperken als te voorkomen dat mensen langdurig worden blootgesteld aan verontreiniging.
In het Besluit NIBM en de Regeling NIBM zijn de uitvoeringsregels vastgelegd die betrekking hebben op het begrip NIBM. Het begrip 'niet in betekenende mate' is daarbij gedefinieerd als 3% van de grenswaarde van NO_2 en PM_{10}. In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen, die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze gevallen kunnen zonder toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit worden uitgevoerd.

4.3.2 Analyse/beoordeling

Het project leidt, behoudens gedurende de aanlegfase van enkele maanden, niet tot een toename aan verkeersbewegingen. Het project draagt zodoende niet-in-betekenende-mate bij en er is geen luchtkwaliteitonderzoek nodig.

4.3.3 Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor het verlenen van de omgevingsvergunning.

4.4 Licht en reflectie

4.4.1 Juridisch kader

Als het gaat om het voorkomen van hinder als gevolg van lichtemissie en reflectie is geen sprake van duidelijke normstelling. In het kader van ‘een goede ruimtelijke ordening’ in zijn algemeenheid, geldt dat geen onrechtmatige hinder mag worden veroorzaakt en dat sprake moet zijn of blijven van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Voorts mag de aanwezigheid van de zonnepanelen niet leiden tot gevaarlijke situaties voor het (weg)verkeer.

4.4.2 Analyse/beoordeling

De drijvende zonopstelling zal niet worden verlicht en veroorzaakt daarmee dan ook geen lichtemissie die verstorend kan werken of hinder kan opleveren voor natuur en omwonenden.

In theorie zou hinder kunnen ontstaan als gevolg van schittering (reflectie) van zonlicht dat wordt weerkaatst via de panelen.
Ten aanzien hiervan dient als eerste te worden opgemerkt dat de toe te passen panelen zijn voorzien van een coating die schittering tegengaat. Reeds hierdoor wordt de kans op (hinderlijke) reflecties tot een minimum beperkt.
Daarnaast zorgt ook de ligging van de locatie, de inrichting van het gebied en de hellingshoek en oriëntatie van de panelen ervoor dat geen hinderlijke of gevaarlijke situaties voor de omgeving kunnen ontstaan. Gelet op de afstand en ligging van woningen ten opzichte van de zonnevelden, is geen sprake van aantasting van het woon- en leefklimaat als gevolg van lichtreflectie.

4.4.3 Conclusie

De aspecten licht en reflectie staan niet in de weg aan vergunningverlening.

4.5 Bodem

4.5.1 Juridisch kader

In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is bepaald dat in de toelichting op een ruimtelijke ontwikkeling inzicht verkregen moet worden in de uitvoerbaarheid van de ontwikkeling. Dit betekent onder meer dat er duidelijkheid moet zijn of er sprake is of kan zijn van een noodzakelijke financiële investering van een (mogelijk noodzakelijke) bodemsanering.
Met het oog op een goede ruimtelijke ordening, moet in geval van ruimtelijke ontwikkelingen worden aangetoond dat de bodem geschikt is voor het beoogde functiegebruik. Uitgangspunt ten aanzien van de bodemkwaliteit is dat deze bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zodanig goed moet zijn dat er geen risico's voor de volksgezondheid bestaan bij het gebruik van het projectgebied.

Een onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem is daarmee een onderdeel van de onderzoeksverplichting van burgemeester en wethouders bij de voorbereiding van ruimtelijke plannen en

omgevingsvergunningen. Door deze onderzoeksverplichting moet worden voorkomen dat gronden met een onvoldoende milieuhygiënische kwaliteit (bodemverontreiniging) worden bestemd voor gevoelige functies (zoals woningen). In veel gevallen kan een historisch onderzoek uitwijzen of er een (aanvullend) bodemonderzoek moet plaatsvinden.

4.5.2 Analyse/beoordeling

De realisatie van drijvende constructies met zonnepanelen ziet niet op bouwwerken waarin mensen verblijven. Er is geen sprake van een gevoelige functie. De projectlocatie is voorts in gebruik geweest voor ten behoeve van de winning van zand. Er hebben geen bodembedreigende activiteiten plaats gevonden. Om deze redenen is geen milieukundig bodemonderzoek uitgevoerd. Realisatie van het project leidt niet tot gezondheidsrisico's.

4.5.3 Conclusie

De gesteldheid van de bodem staat, gelet op de aard van het project en het historisch bodemgebruik, niet in de weg aan vergunningverlening.

4.6 Archeologie en cultuurhistorie

4.6.1 Juridisch kader

Archeologie

Door ondertekening van het Verdrag van Malta (1992) heeft Nederland zich verplicht om bij ruimtelijke planvorming nadrukkelijk rekening te houden met het niet-zichtbare deel van het cultuurhistorisch erfgoed, te weten de archeologische waarden. In de Erfgoedwet (2016) is geregeld hoe met in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden moet worden omgegaan. Het streven is om deze belangen tijdig bij het plan te betrekken. Bij ingrepen waarbij de ondergrond wordt geroerd, dient te worden aangetoond dat de eventueel aanwezige archeologische waarden niet worden aangetast.

Cultuurhistorie

Door de wijziging van artikel 3.1.6, vijfde lid, onderdeel a, van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten ook cultuurhistorische waarden worden meegewogen bij het vaststellen van bestemmingsplannen of het nemen van planologische afwijkingsbesluiten.

4.6.2 Analyse/beoordeling

Archeologie

De projectlocatie kent geen verhoogde archeologische verwachtingswaarde. Om deze reden is geen archeologisch bureau- of verkennend veldonderzoek uitgevoerd. Aangezien sprake is van drijvende constructies, vinden geen noemenswaardige ingrepen in de bodem plaats. De kans dat archeologische vondsten worden aangetroffen of geschaad is uiterst gering. Mocht desalniettemin toch gestuit worden op

archeologische vondsten, dan dienen de werkzaamheden te worden gestaakt en moet hiervan melding worden gedaan bij de provinciaal archeloog.

Cultuurhistorie
In opdracht van initiatiefnemer is een korte analyse verricht van de ontstaansgeschiedenis en de mogelijk aanwezige cultuurhistorische waarden in het gebied. De bevindingen zijn neergelegd in het inrichtingsvoorstel. Voor wat betreft het aspect cultuurhistorie en de wijze waarop hiermee rekening is gehouden bij de planvorming, wordt verwezen naar paragraaf 4.11 van deze onderbouwing. Geconcludeerd kan worden dat, met name vanwege de kunstmatige zandafgraving geen sprake is van een grote cultuurhistorische waarde die bescherming geniet.

4.6.3 Conclusie

De aspecten archeologie en cultuurhistorie staan niet in de weg aan vergunningverlening.

4.7 Externe veiligheid

4.7.1 Juridisch kader

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's voor de omgeving als gevolg van gebruik en opslag van gevaarlijke stoffen bij bedrijven, het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, het water, het spoor en via buisleidingen. De risicobenadering externe veiligheid kent twee begrippen om het risiconiveau van transport en aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in relatie tot de omgeving aan te geven. Deze begrippen zijn het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR).
Het PR is de kans per jaar dat een persoon die zich continu en onbeschermd op een bepaalde plaats in de omgeving van een inrichting of transportroute bevindt, overlijdt door een ongeval met het transport van gevaarlijke stoffen op die route of binnen die inrichting. Plaatsen met een gelijk risico kunnen door zogenaamde risicocontouren op een kaart worden weergegeven. Voor nieuwe situaties is voor kwetsbare objecten (zoals bijvoorbeeld woningen) de grenswaarde voor het PR gesteld op een niveau van 10^{-6}/jaar. Voor beperkt kwetsbare objecten (zoals bijvoorbeeld bedrijven) is dit een richtwaarde.
Het GR geeft aan wat de kans is op een ongeval met 10 of meer dodelijke slachtoffers in de omgeving van de beschouwde transportroute of inrichting. Het aantal personen dat in de omgeving van de transportroute of inrichting verblijft, bepaalt daarmee mede de hoogte van het GR.
De regelgeving ten aanzien van externe veiligheid is neergelegd in een aantal besluiten en regelingen.

Bevi en Revi
Sinds 2004 is het Bevi van kracht. Het Bevi verplicht de bevoegde gezagen voor de uitvoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de Wet ruimtelijke ordening (Wro) afstand te houden tussen gevoelige objecten en risicovolle bedrijven. Het Bevi beperkt ook het totale aantal aanwezige personen in de directe omgeving van een risicovol bedrijf.

Gemeenten en provincies hanteren de normen uit het besluit bij het opstellen en wijzigen van bestemmingsplannen en bij het verlenen van omgevingsvergunningen. De veiligheidsregio adviseert over de bestrijding en beperking van een ramp. Afstemming tussen de drie taakvelden ruimtelijke ordening, milieu en rampenbestrijding is van groot belang.

De normen in het besluit zijn niet effectgericht maar gebaseerd op een kansbenadering, de kans om te overlijden als direct gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Gezondheidsschade, kans op verwonding of materiële schade tellen daarbij niet mee.

In het Bevi is geen harde norm voor het groepsrisico vastgelegd. Er is voor gekozen om de norm voor het groepsrisico als oriëntatiewaarde te handhaven, met een nadrukkelijke verantwoordingsplicht. In het besluit is een voorschrift opgenomen waarbij inzicht moet worden gegeven in de actuele hoogte van het groepsrisico en de bijdrage aan het groepsrisico van ruimtelijke ontwikkelingen of risicovolle activiteiten.

Eveneens sinds 2004 geldt de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi). Deze regeling strekt tot uitvoering van het Bevi. Sinds 2004 is de Revi meerdere keren gewijzigd.

In de Revi is een aantal zaken geregeld samenhangend met de uitvoering van het Bevi. In de eerste plaats is bepaald welke afstanden gelden tussen Bevi-inrichtingen en (beperkt) kwetsbare objecten. Deze afstanden zijn afgeleid van de grens- en richtwaarden uit het Bevi.

Daarnaast is in de Revi geregeld voor welke categorieën van inrichtingen het plaatsgebonden risico mag of zelfs moet worden berekend in plaats van herleiding uit de generieke Revi-tabellen. Er zijn referentiepunten vastgelegd van waaruit de afstanden gemeten moeten worden en er zijn regels gesteld over het invloedsgebied met het oog op de verantwoording van het groepsrisico.

Bevb en Revb

Het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) is tezamen met de bijbehorende Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb) op 1 januari 2011 in werking getreden. Het Bevb regelt de taken en verantwoordelijkheden van de buisleidingexploitant en de gemeenten. De normstellingen zijn in lijn met het Bevi.

De belangrijkste punten uit het Bevb zijn:

- de verplichting van gemeenten om bij het opstellen van bestemmingsplannen/het nemen van ruimtelijke besluiten rekening te houden met buisleidingen (het plaatsgebonden risico t.a.v. kwetsbare objecten en verantwoording van het groepsrisico);
- ruimte te reserveren met betrekking tot een belemmeringenstrook van minimaal 5 meter met een bouwverbod en een ‘aanlegvergunningenstelsel’.

In de bijbehorende Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb) zijn de aanwijzing van buisleidingen (categorieën) die onder het Bevb vallen, de risicoafstanden en de toe te passen rekenmethodieken opgenomen.

Bevt en Regeling Basisnet

Voor het transport van gevaarlijke stoffen via weg, water en spoor heeft het Rijk normen vastgesteld. Deze staan in het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en de Regeling Basisnet. Deze gelden sinds 1 april 2015.

Het Bevt stelt regels aan transportroutes en de omgeving daarvan. Hierin wordt ingegaan op het plaatsgebonden risico, het groepsrisico en de verantwoordingsplicht. In de Regeling Basisnet staat waar risicoplafonds liggen langs de transportroutes, hoe hoog ze zijn en welke regels er gelden voor ruimtelijke ontwikkelingen.

Het Basisnet is een landelijk aangewezen netwerk voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Binnen bepaalde grenzen wordt dit vervoer over weg, binnenwater en spoor gegarandeerd. Het Basisnet heeft betrekking op de Rijksinfrastructuur: hoofdwegen (snelwegen), hoofdwaterwegen (binnenwateren) en hoofdspoorwegen (enkele uitzonderingen daargelaten). In de Regeling Basisnet staat een tabel met afstanden voor plaatsgebonden risico die gelden voor transportroutes van het Basisnet. Deze afstanden gelden per trajectdeel. Ook is per trajectdeel aangegeven of er sprake is van een plasbrandaandachtsgebied.

Nieuwbouw van (beperkt) kwetsbare objecten is niet toegestaan binnen de afstanden van het plaatsgebonden risico. Binnen de plasbrandaandachtsgebieden kunnen soms (beperkt) kwetsbare objecten worden gerealiseerd. Deze moeten voldoen aan extra eisen uit het Bouwbesluit 2012.

Als nieuwbouw binnen het invloedsgebied van een transportroute komt, is een verantwoording van het groepsrisico nodig. Deze moet worden opgenomen in de toelichting bij een bestemmingsplan of in de ruimtelijke onderbouwing bij een omgevingsvergunning tot afwijken.

Deze verantwoording heeft in elk geval betrekking op de mogelijkheden voor rampbestrijding en hulpverlening en de zelfredzaamheid van de bevolking.

Wanneer binnen de 200 meter van een transportroute wordt gebouwd, moeten ook andere elementen meegenomen worden. Het gaat daarbij om een berekening van de hoogte van het groepsrisico en het betrekken van mogelijke ruimtelijke maatregelen in het besluit. Dit kan buiten beschouwing worden gelaten als het groepsrisico niet meer dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde bedraagt óf met niet meer dan 10% toeneemt én de oriëntatiewaarde niet overschrijdt.

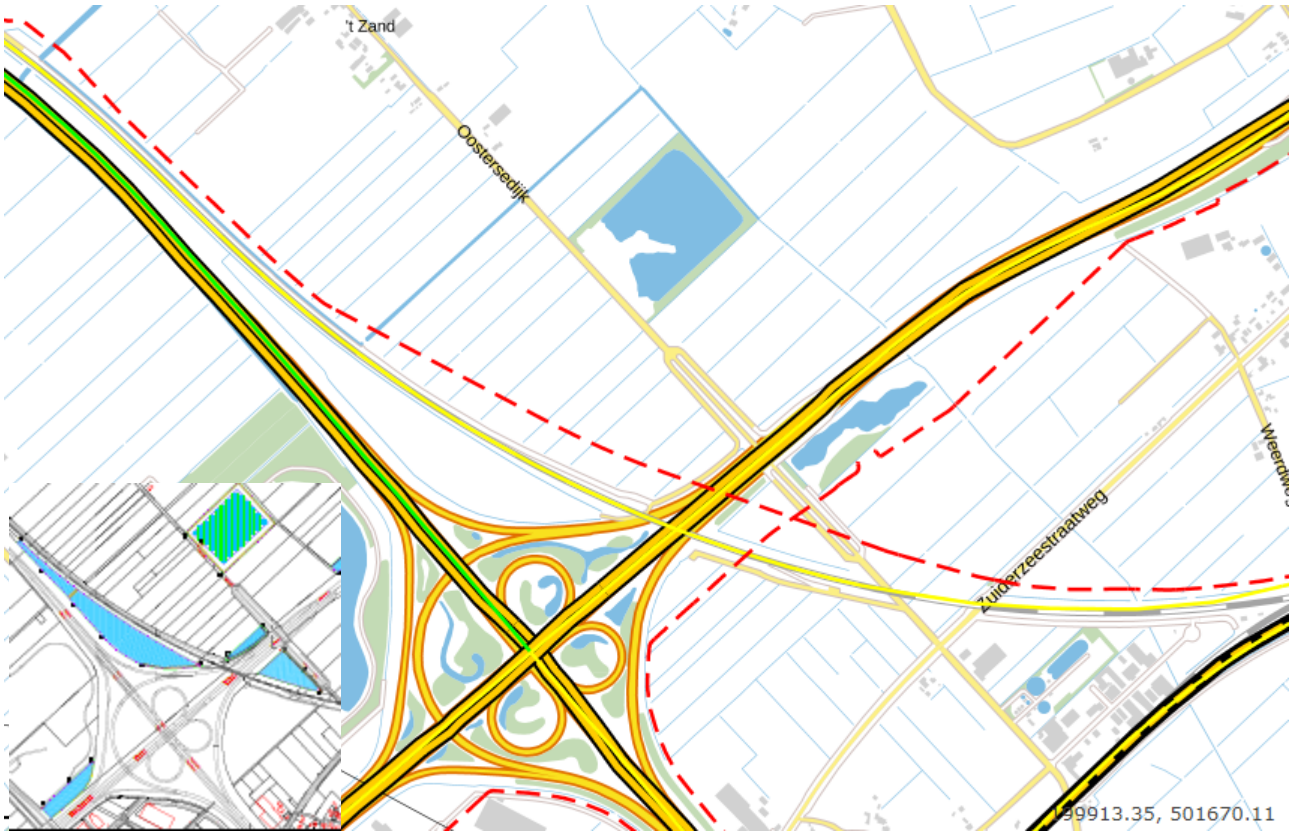
4.7.2 Analyse/beoordeling

In het kader van het aspect externe veiligheid is de risicokaart geraadpleegd, in figuur 5 is de projectlocatie en zijn omgeving opgenomen. De inzet linksonder in figuur 5 toont de ligging van de opstelling met drijvende panelen.

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen risicovolle inrichtingen aanwezig. Wel is sprake van een buisleiding op enige afstand van de projectlocatie (aardgasbuisleiding A 655) en de aanwezigheid van transportroutes voor gevaarlijke stoffen (spoorlijnen Amersfoort-Zwolle en Weesp-Zwolle en Rijkswegen A28 en A50). Met een groene of gele lijn zijn de transportroutes aangeduid. De aanwezige buisleiding is voorzien van een rode onderbroken lijn.

Een zonneveld is geen gevoelige functie in het kader van externe veiligheid (er zijn geen personen aanwezig). De aanwezigheid van de A28, A50 en de spoorlijnen en de buisleidingen vormt daarmee geen belemmering voor realisatie.

Een zonneweide is tenslotte zelf geen risicovolle inrichting en vormt daarom geen gevaar voor de directe (woon)omgeving.

Figuur 5: Fragment Risicokaart

4.7.3 Conclusie

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor het realiseren van het zonneveld.

4.8 Ecologie

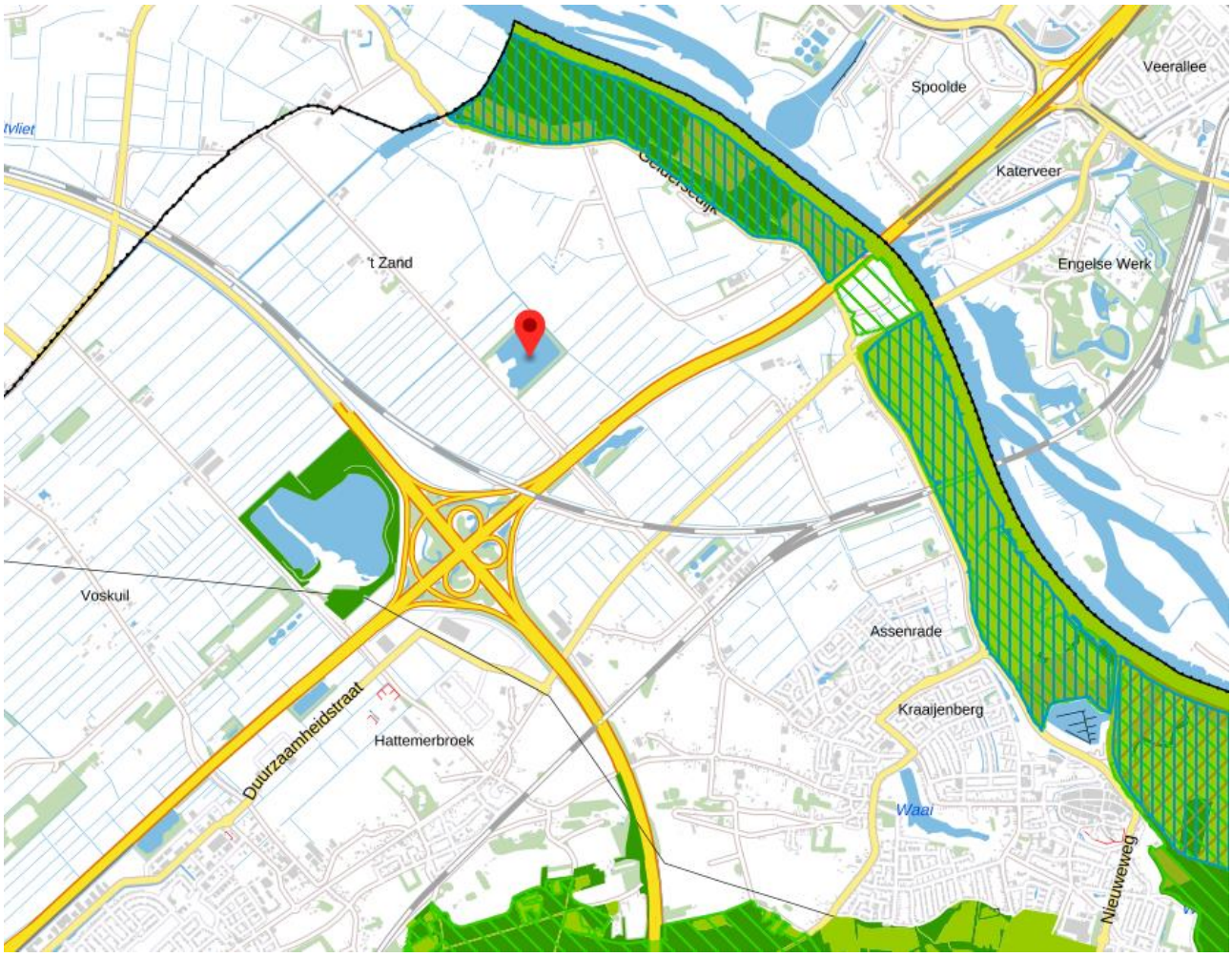
4.8.1 Juridisch kader

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden, ter vervanging van de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. De wet staat in het teken van het verbinden van ecologie en economie en bescherming van de natuur. De wet zet er op in dat er geen schade mag ontstaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit nadrukkelijk is toegestaan. Soms is het echter onvermijdelijk dat er schade wordt gedaan aan beschermde dieren en planten of natuurgebieden. In dat geval moet gekeken worden naar maatregelen die de effecten van het project op de natuur matigen of compenseren. De wet maakt onderscheid in soortenbescherming en gebiedsbescherming. Op deze aspecten wordt hierna ingegaan.
De bescherming van Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten is dus geregeld via de Wet natuurbescherming. Indien ontwikkelingen (mogelijk) leiden tot aantasting van de natuurwaarden binnen deze gebieden, moet een vergunning worden aangevraagd. Daarnaast moet rekening worden gehouden met het beleid ten aanzien van het NatuurNetwerk Nederland (NNN) (voorheen Ecologische Hoofdstructuur).

4.8.2 Analyse/beoordeling

Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt niet binnen een gebied dat is aangewezen als Natura 2000-gebied. In de directe omgeving van het plangebied is geen sprake van Natura 2000-gebieden, de afstand van het veld tot het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied bedraagt meer dan 500 meter. Het NNN is een landelijk netwerk van natuur- en agrarische gebieden met een speciale natuurkwaliteit. Het netwerk bestaat zowel uit afzonderlijke natuurgebieden als uit verbindingszones die deze natuurgebieden met elkaar verbinden. Er is geen sprake van een natuurgebied of van een verbindingszone die deel uitmaakt van het NNN.

Figuur 7: Fragment themakaart natuur- en landschapsbeleid (Omgevingsvisie Gaaf Gelderland)

Het project heeft naar aard en omvang een lokale uitstraling. De ruimtelijke invloed van een zonneweide op de omgeving is zeer beperkt. Het gebied zal mede vanuit veiligheidsoogpunt niet toegankelijk zijn voor derden. Uitsluitend ten behoeve van beheer en onderhoud zal het projectgebied incidenteel/enkele malen per jaar worden betreden. Het zonnepark wordt niet verlicht. Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied is gelegen op een afstand van meer dan 500 meter van het projectgebied. Effecten op beschermde natuurgebieden tijdens de expolitatiefase kunnen daarmee redelijkerwijs worden uitgesloten.

Uitsluitend in de aanlegfase, bij het gebruik van materieel voor de bouw en installatie, vindt in beperkte mate stikstofdioxide-uitstoot plaats. Dit is in zeer beperkte mate en voor een kort tijdsbestek.
Een uitgebreide beoordeling door middel van een AERIUS-stikstofberekening, lijkt niet doelmatig. Gelet op de afstand tot het Natura-2000 gebied, het feit dat er bij de aanleg nauwelijks tot geen sprake is van uitstoot en dit ook nog voor een zeer korte duur is, valt te verwachten dat er geen sprake zal zijn van een vergunningplichige mate van stikstofdepositie tijdens de aanlegfase van zonneweide.

Desalniettemin heeft de initiatiefnemer opdracht gegeven voor het uitvoeren van een berekening met behulp van de Aerius-calculator. De uitkomsten van de berekening zijn separaat ingediend bij het bevoegd gezag en kunnen worden beschouwd als onderdeel van deze ruimtelijke onderbouwing.

Uit de AERIUS-berekeningen volgt dat voor de bouwfase de stikstofdepositie op de omliggende stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden ten hoogste 0,02 mol N/ha/jaar bedraagt. De bouw betreft een kleine tijdelijke depositie in de aanlegfase die kleiner is dan 0,05 mol N/ha/jaar. De aanlegfase duurt minder dan 2 jaar. Een dergelijke kleine, tijdelijke depositie van tijdelijke bronnen binnen het project zal op zichzelf en in cumulatie, op voorhand niet kunnen leiden tot significant negatieve effecten. Conform het door de Rijksoverheid gepubliceerde stappenplan Toestemmingsverlening stikstofdepositie bij nieuwe activiteiten geldt voor het te realiseren zonnepark daarom geen vergunningplicht in het kader van de Wet natuurbescherming.
Voor de gebruiksfase geldt dat de stikstofdepositie op de omliggende stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden niet meer bedraagt dan 0,00 mol N/ha/jaar. Conform het door de Rijksoverheid gepubliceerde stappenplan Toestemmingsverlening stikstofdepositie bij nieuwe activiteiten geldt voor de gebruiksfase van het zonnepark geen vergunningplicht in het kader van de Wet natuurbescherming.

Soortenbescherming

Het project ziet niet op het dempen van sloten, het kappen van bomen of het slopen van gebouwen. In de huidige situatie is er geen sprake van een duidelijke functie (zandwinplas). Het gebied ligt naast intensief benutte infrastructuur. Dit maakt dat sprake is van een zeer geringe kans op de aanwezigheid en het verstoren van beschermde soorten als gevolg van de realisatie en exploitatie van het zonneveld.
Desalniettemin is in opdracht van de initiatiefnemer onderzoek uitgevoerd naar het vóórkomen van eventuele beschermde plant- en diersoorten in en om de projectlocaties. De bevindingen van het onderzoek zijn neergelegd in de rapporten ‘Quickscan natuuronderzoek realisatie drijvend zonneveld’ en ‘Vervolgonderzoek realisatie drijvend zonneveld Hattemerbroek’. Deze rapportages zijn bijgevoegd als bijlagen 2 en 3 bij deze ruimtelijke onderbouwing.

Ten aanzien van het drijvende zonneveld is het volgende geconcludeerd (Quickscan):

> ***Flora***
> *Beschermde soorten ontbreken binnen het plangebied waardoor nader onderzoek of een ontheffing niet noodzakelijk is. Vervolgonderzoek heeft aangetoond dat er geen Rode lijstgenoteerde kranswieren zijn aangetroffen, door het ontbreken van kranswieren zijn geen nadere maatregelen noodzakelijk.*
>
> ***Vogels***
> *Voor de ontwikkelingen is geen nader onderzoek naar vogelsoorten noodzakelijk. Indien de fysieke werkzaamheden binnen het broedseizoen worden uitgevoerd (globaal genomen binnen de periode 15 maart-15 juli), kunnen maatregelen noodzakelijk zijn om te voorkomen dat door de*

werkzaamheden broedende vogels worden verstoord of nesten worden vernield doordat enkele soorten als broedvogel niet zijn uit te sluiten. Dit dient door een ecoloog te worden beoordeeld.

Herpetofauna en vissen
Om inzicht te krijgen of beschermde vissoorten aanwezig zijn en welke invloed de zonnepanelen op deze populaties kan hebben, mede door de invloed op de waterkwaliteit, is nader onderzoek naar vissen noodzakelijk. Doordat de omringende sloten en oeverzones van de plas behouden blijven, zullen er voor de meeste amfibieënsoorten geen potentiële voortplantingsbiotopen verdwijnen of worden aangetast. Doordat kan worden aangenomen dat er geen sprake is van verslechtering van de kwaliteit van het leefgebied voor deze soorten, is er geen nadere afweging of ontheffing noodzakelijk.

Uit vervolgonderzoek blijkt dat geen van de gevangen vissen beschermd zijn of op de Rode lijstgenoteerde vissoorten staan. Door het ontbreken van beschermde en/of Rode lijstgenoteerde vissoorten zijn geen nadere maatregelen noodzakelijk.
Daarnaast is er onderzoek gedaan naar rugstreeppadden, door het ontbreken van een populatie rugstreeppadden zijn geen nadere maatregelen noodzakelijk.

Grondgebonden zoogdieren
Binnen het te ontwikkelen gedeelte van het plangebied zijn geen vaste rust– of verblijfplaatsen van strikt beschermde soorten uit deze groep aanwezig. Doordat vaste verblijfplaatsen ontbreken en er geen negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde soorten, is geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Vleermuizen
Voor vleermuizen is geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Ongewervelden
Voor de groep ongewervelden zijn geen nadere maatregelen noodzakelijk.

Ten aanzien van het drijvende zonneveld is voorts nog het volgende geconcludeerd (Vervolgonderzoek):

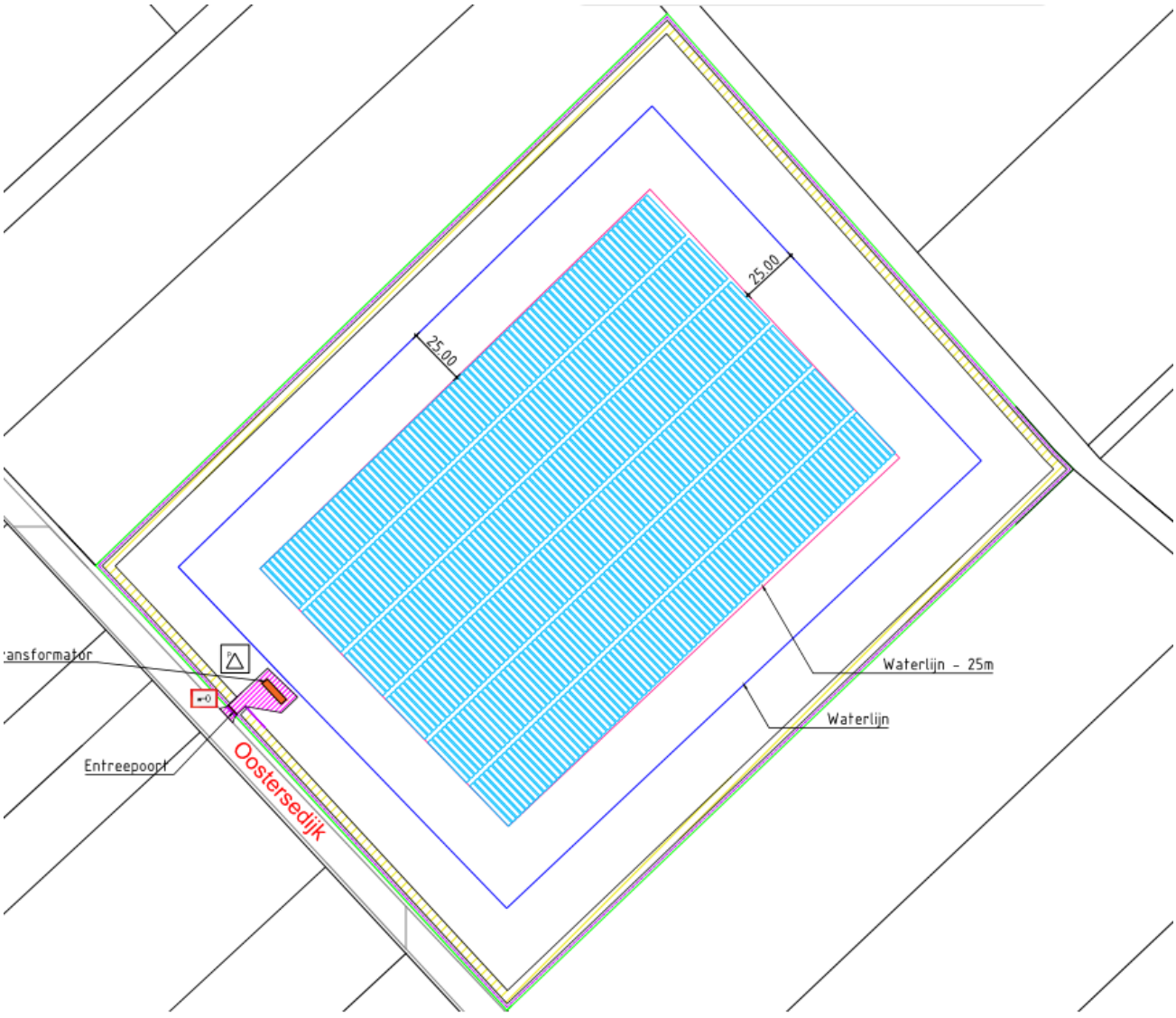
Voor het behoud van de vispopulaties wordt in het kader van de Zorgplicht van de Wet natuurbescherming geadviseerd om een 25 meter brede zone met open water rondom de zonnepanelen te handhaven waardoor een zone zonbeschenen, open water behouden blijft. Deze zone is van groot belang voor de vispopulaties alsook de populaties van amfibieën en moeras- en watervogels. Door deze zone blijft immers de aanwezige moerasvegetatie en wilgenstruwelen als leefgebied van genoemde soortgroepen behouden.

<u>Oeverzwaluwen</u>
Om de aanwezige kolonie oeverzwaluwen in het plan te behouden, wordt geadviseerd om een duurzame oeverzwaluwwand aan te leggen. Een dergelijke wand kan bestaan uit een (half)natuurlijk

opgebouwde oever als ook een kunstmatige wand. Doordat voor het goed functioneren van een dergelijke zone voor een kolonie oeverzwaluwen diverse verschillende voorwaarden en mogelijkheden van toepassing zijn, is het raadzaam deze maatregelen af te stemmen met een ecoloog.

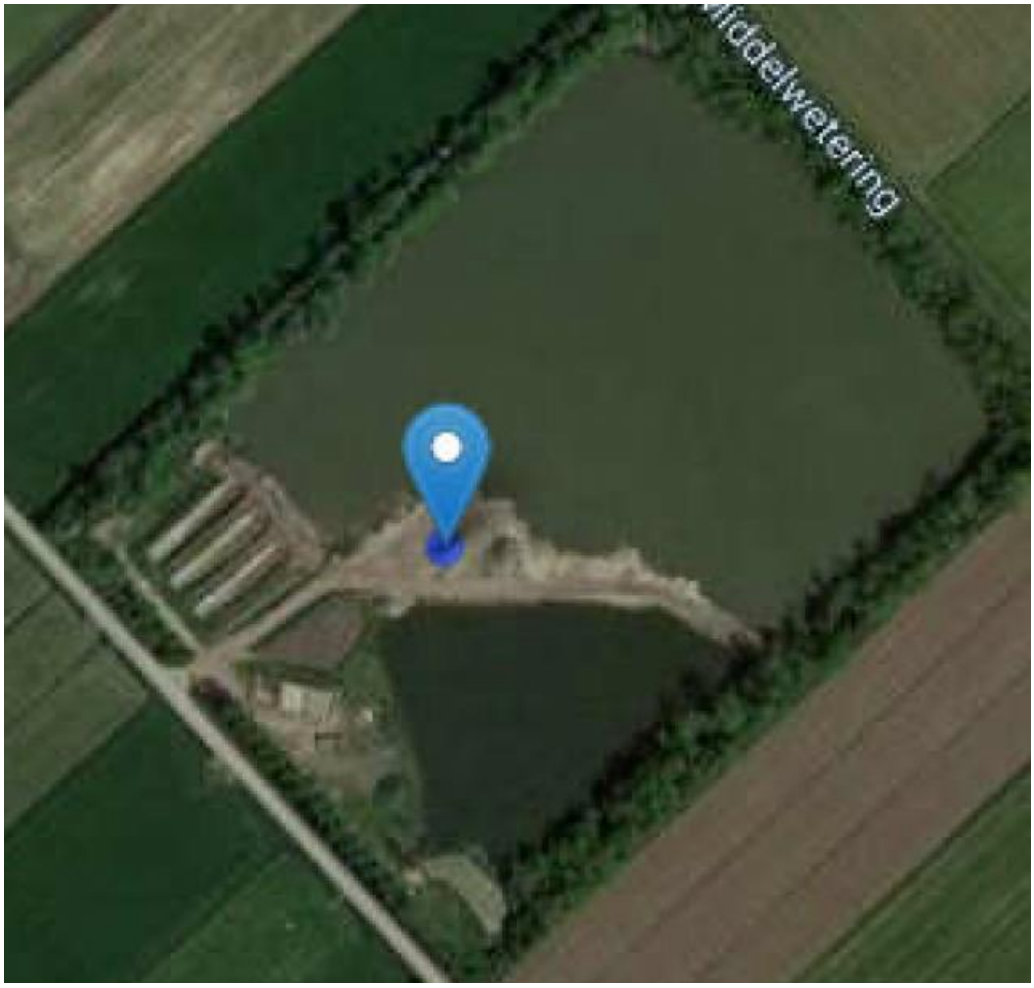
In het project is rekening gehouden met de uitkomsten van het ecologisch onderzoek. Hierna worden kort de implicaties voor het project besproken.

Rondom de drijvende constructies wordt een zone van 25 meter water vrij gehouden van bouwwerken. Deze vrije zone is ook uitdrukkelijk als zodanig benoemd in de bij de vergunningaanvraag ingediende situatietekening, waarvan hieronder een uitsnede is opgenomen.

Figuur 8: Uitsnede situatietekening

Voor wat betreft de zorgplicht ten aanzien van de waargenomen oeverzwaluwen, dient het volgende te worden opgemerkt. In de periode (eind) mei – (begin) juli 2021 zijn veldbezoeken gebracht aan de plas. Hierbij is de aanwezigheid van een kolonie oeverzwaluwen vastgesteld. De oeverzwaluwen hadden nesten gebouwd ter plaatse van de zandbulten/landtong in de plas, rondom de locatie zoals hieronder weergegeven.

Figuur 9: Luchtfoto met aanduiding waargenomen oeverzwaluwen

Op dit moment is de voormalige zandwingroeve aan de Oostersedijk in gebruik bij Grondbank Nederland (hierna: GBN). De voormalige zandwingroeve is een plas met een diepte variërend tussen de 8 en de 10 meter. Door de plas te verondiepen en af te werken met ondiepe waterpartijen (poelen) en rietvelden brengt GBN meer variatie in het terrein aan. Meer variatie betekent meer planten- en diersoorten, aangezien biotopen ontstaan die beter aansluiten bij de biotoopeisen van een aantal plant- en diersoorten.

Met de verontdieping behoudt de plas de functie van oppervlaktewater en blijft de functie van overloopgebied als waterberging

De locatie is vergund om verschillende grondstromen te kunnen accepteren, zoals grond tot en met kwaliteitsklasse industrie, grond met Japanse Duizendknoop, baggerspecie en bentoniet zand/slurry.
De landtong in de plas dient om de grondstromen op efficiënte wijze in de plas te kunnen brengen. Na de vergunde periode dient GBN de plas zodanig op te leveren dat volledig sprake is van oppervlaktewater. De aanwezige landtong 'verdwijnt' dus vóór realisatie van het zonproject volledig.

Ten tijde van de veldbezoeken waren op de landtong meerdere grond- en zandbulten aanwezig, in afwachting van een partijkeuring. Hierin hadden de oeverzwaluwen zich gevestigd. Vanwege de effecten van de Coronapandemie (tijdelijk minder aanvoer van grond) waren deze bulten langer aanwezig dan gebruikelijk, waardoor de gelegenheid ontstond voor de bouw van nesten. Kort na de veldbezoeken en (rekening houdend met de Wet natuurbescherming, buiten de broedperiode van de zwaluwen) zijn de bulten door GBN in de plas verwerkt. Op dit moment, ten tijde van het opstellen van deze ruimtelijke onderbouwing, zijn de zandbulten dus niet langer aanwezig en is er geen gelegenheid voor oeverzwaluwen tot het maken van nesten.
Het is daarbij ook niet de bedoeling, niet de verwachting en in strijd met de aan GBN verleende vergunning dat deze gelegenheid opnieuw ontstaat. Als hiervoor beschreven is het de bedoeling en een voorwaarde in de aan GBN verleende vergunning dat de zandgroeve over enkele jaren verontdiept wordt opgeleverd als oppervlaktewater. Hierna kan de drijvende opstelling met zonnepanelen worden aangebracht.

De vastgestelde ecologische waarden in de vorm van (gelegenheid voor) nestplaatsen van oeverzwaluwen zijn op dit moment niet meer aanwezig. GBN draagt er zorg voor dat deze gelegenheid niet opnieuw ontstaat. De grondbulten zullen in de toekomst minder lang aanwezig zijn en, om te voorkomen dat nestplaatsen ontstaan, zullen de bulten met enige regelmaat machinaal worden omgewoeld.

Ná oplevering van de zandwinplas door GBN overeenkomstig de vergunning en vóór realisatie van het zonnepark zal initiatiefnemer in samenspraak met een ecoloog een plan indienen (en na instemming door de gemeente uitvoeren bij de realisatie van het zonnepark) voor aanleg van een nieuwe oeverzwaluwwand. Op deze manier wordt rekening gehouden met de thans bestaande situatie, het feit dat het gebied op dit moment nog actief wordt gebruikt door GBN, de uit de vergunning van GBN voortvloeiende verplichtingen én wordt het gebied op termijn opnieuw geschikt gemaakt als nestplaats voor de oeverzwaluw. De aanleg van een nestfaciliteit voor de oeverzwaluw zal als voorwaarde worden verbonden aan de omgevingsvergunning.

4.8.3 Conclusie

Gebiedsbescherming

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van als zodanig aangewezen beschermde natuurgebieden. Er is geen sprake van een (significante) toename van de stikstofdepositie binnen stikstofgevoelige gebieden ten gevolge van de realisatie en aanwezigheid van de zonneweide. Er behoeft geen vergunning te worden gevraagd op grond van de Wet natuurbescherming. Het aspect gebiedsbescherming staat niet in de weg aan vergunningverlening.

Soortenbescherming

Uit voornoemde onderzoeken is gebleken dat er geen beschermde soorten ter plaatse van de projectlocaties aanwezig zijn die maken dat onderhavig initiatief op voorhand onuitvoerbaar is.
Bij de realisatie van het project zal rekening moeten worden gehouden met het broedseizoen.
Waar nodig wordt bij de uitwerking van het plan tijdens realisatie en exploitatie van het drijvende zonneveld rekening gehouden met de aanwezige (al dan niet beschermde) flora en fauna. Door initiatiefnemer zal een oeverzwaluwwand worden aangelegd.
Het aspect soortenbescherming staat niet in de weg aan vergunningverlening.

4.9 Water

4.9.1 Juridisch kader

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) dient in de ruimtelijke onderbouwing een waterparagraaf te worden opgenomen. Deze geeft weer wat de wijze is waarop rekening wordt gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding. De waterhuishouding omvat het grond- en oppervlaktewater.

4.9.2 Analyse/beoordeling

Via de website www.dewatertoets.nl is de digitale toetsprocedure doorlopen bij Waterschap Vallei & Veluwe. Gelet op de technische beperkingen van deze website (het is slechts mogelijk om één projectlocatie aan te duiden) is in aanvulling op het doorlopen van de digitale watertoets via email een situatietekening toegezonden met alle projectlocaties. De watertoetsprocedure had betrekking op het gehele project, waaronder de zandwinlocatie.
Het doorlopen van de digitale watertoets is uitgemond in een toetsresultaat, dat is bijgevoegd als bijlage 4 bij deze ruimtelijke onderbouwing.
Voor wat betreft de analyse/beoordeling kan verwezen worden naar genoemde bijlage. In het bijzonder dient daarbij aandacht te worden besteed aan de waterbergingsfunctie van het gebied. Hieromtrent zal nader overleg plaatsvinden met het Waterschap. Op voorhand kan ten aanzien van dit punt echter worden aangegeven dat de aanwezigheid van de drijvende constructies met zonnepanelen geen gevolgen heeft voor de waterbergingscapaciteit van het gebied.
Voor het overige blijkt uit de watertoets dat geen waterbelangen in het geding zijn.

4.9.3 Conclusie

Er zijn geen water(schaps)belangen die in de weg staan aan vergunningverlening.

4.10 Verkeer en parkeren

4.10.1 Analyse/beoordeling

Verkeer

Een zonneweide is een beveiligde energiecentrale. Er moet één uitrit naar de opernbare weg aanwezig zijn. Het perceel heeft reeds een ontsluiting naar de openbare weg. Er behoeven daarmee geen extra ontsluitingen naar de openbare weg te worden gerealiseerd.

Er is geen vrije toegang tot het gebied. Toegang voor het onderhoud, begrazing en rondleidingen etc. is strikt geregeld. Met name in de aanlegfase zal vracht- en bouwverkeer naar de locatie rijden. Tevens zal de installatieploeg naar de locatie rijden. Wanneer het zonneveld in productie is, kent deze geen noemenswaardige verkeersaantrekkende werking. De verkeersgeneratie van een zonneveld is zeer gering.

Parkeren

Een opstelling met zonnepanelen is geen gebruik met een noemenswaardige parkeerbehoefte of behoefte aan ruimte voor laden en lossen. Het bezoek blijft (na de realisatiefase) beperkt tot incidenteel bezoek voor beheer en onderhoud van de installatie. Er is geen ruimte voor parkeren nodig. Laden en lossen kan worden afgewikkeld op de betreffende locatie.

4.10.2 Conclusie

Een zonnepark heeft (behoudens de aanlegfase) geen verkeersaantrekkende werking van enige omvang. Evenmin is sprake van een parkeerbehoefte. De aspecten verkeer en parkeren staan daarmee niet in de weg aan vergunningverlening.

4.11 Landschap/stedenbouw en welstand

Ten behoeve van het project is overeenkomstig het gemeentelijk beleid een voorstel uitgewerkt voor de inpassing van de zonnevelden. Dit inrichtingsvoorstel is toegevoegd als bijlage 1 bij de ruimtelijke onderbouwing. Het inrichtingsvoorstel bevat en is gebaseerd op een analyse van de locaties en de omgeving ervan. De belangrijkste maatregelen uit het inrichtingsplan zijn, voor zover het de zandwinplas betreft:

- Logische oriëntatie van de panelen, gelet op de infrastructuur en de verkaveling van het gebied;
- Kleurstelling (zwarte panelen, zonder frame en een groen hekwerk);
- Aanbrengen/instandhouden van opgaande beplanting en struweel waar dit gewenst/passend is;
- Flauwe taluds met ruimte voor oevervegetatie.

Met de realisatie van de voorgestelde inpassingsmaatregelen wordt het project adequaat ingepast in het landschap, wordt een bijdrage geleverd aan de vergroting van de biodiversiteit.

Aan de omgevingsvergunning wordt een voorwaarde verbonden die ziet op de daadwerkelijke uitvoering en instandhouding van de genoemde maatregelen ofwel wordt met de gemeente een overeenkomst gesloten die ziet op de realisatie.

4.12 Mer-beoordeling / aanmeldnotitie

Een zonnepark is geen mer-beoordelingsplichtige activiteit. Er is geen sprake van een activiteit die wordt genoemd in de C- of D-lijst bij het Besluit m.e.r. Dit is als zodanig bevestigd door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State in de uitspraak van 14 augustus 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:2770). Een besluit omtrent het al dan niet uitvoeren van een m.e.r. is daarmee niet aan de orde.

Voor zover voortschrijdende juridische inzichten zouden leiden tot een ander oordeel, kan onderhavige paragraaf 4.12 van de ruimtelijke onderbouwing (gelezen in samenhang met de rest van de onderbouwing) worden aangemerkt als aanmeldnotitie (vormvrije) mer-beoordeling.

De aanmeldnotitie moet een aantal aspecten behandelen die in het besluit zijn omschreven. Het gaat om de volgende:

- kenmerken van het project;
- plaats van het project;
- kenmerken van het potentiële effect.

Artikel 7.16, lid 2 van de Wet milieubeheer is een uitwerking van de bovengenoemde richtlijn en vult deze op enkele punten aan. De notitie moet leiden tot een advies aan het college van burgemeester en wethouders omtrent de vraag of er een noodzaak bestaat tot het doorlopen van de uitgebreide m.e.r.-procedure. Het college van burgemeester en wethouders neemt vervolgens een beslissing naar aanleiding van dit advies.

De kenmerken van de activiteit en de locatie worden besproken in Hoofdstuk 2 van deze ruimtelijke onderbouwing. De effecten op het milieu, de natuur, de omgeving en cultuurhistorie worden behandeld in Hoofdstuk 4.

Geconcludeerd kan worden dat het gezien de aard van het project en de zorgvuldigheid waarmee één en ander ingepast en gerealiseerd wordt, is uitgesloten dat het project belangrijke nadelige gevolgen met zich meebrengt voor het milieu. De milieugevolgen zijn in de ruimtelijke onderbouwing voldoende in beeld gebracht. Aan de hand van deze uitkomst is er geen aanleiding de uitgebreide m.e.r.-procedure te doorlopen.

5 Uitvoerbaarheid

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Initiatiefnemer hecht waarde aan een goede informatievoorziening omtrent diens project. Daarom zijn uit diens naam de omwonenden/omliggende bedrijven die zicht hebben op de beoogde zonnevelden waar mogelijk persoonlijk geïnformeerd omtrent de plannen. Het ging hierbij om zowel de verschillende velden als de plas, waarop de onderhavige vergunningaanvraag ziet.

Gelet op de ligging van de projectlocatie, de bestaande inpassing met een groensingel en de afstand ervan tot woningen en bedrijven in de omgeving, zullen derden niet of nauwelijks zicht hebben op de zonnepanelen en is ook anderszins geen sprake van hinder. Op voorhand hoeft wat dit betreft dus niet te worden gevreesd voor een gebrek aan draagvlak, waarmee de maatschappelijke uitvoerbaarheid voldoende aannemelijk is.

Naast het persoonlijk informeren van omwonenden zijn de volgende acties ondernomen teneinde te zorgen voor een adequate informatievoorziening en het verkrijgen van draagvlak:

Er is een informatieblad verspreid. Dit informatieblad is bijgevoegd als bijlage 5. De verspreiding heeft tot drie mondelinge reacties geleid en één reactie per email. De reacties waren positief.

Op 26 augustus 2020 heeft de initiatiefnemer een tweetal bijeenkomsten georganiseerd, waarbij geïnteresseerden uit Hattem op de locatie van de voorgenomen zonnevelden en de zandwinplas op bezoek kwamen. Hier is men bijgepraat over de plannen en zijn vragen beantwoord. Ook kon men oor middel van een live 3D-presentatie de zonnevelden zien.

Op 27 augustus 2020 is een informatieavond in het gemeentehuis van Hattem gehouden omtrent de RES en werden een aantal scenario's in groepen besproken. In ieder scenario is onderhavig plan naar voren gekomen. De reacties waren enthousiast. Initiatiefnemer was aanwezig en heeft de plannen toegelicht en vragen beantwoord.

In het vervolg van het proces zal de omgeving door de initiatiefnemer op de hoogte worden gehouden van de voortgang en de realisatie van het project. Doordat sprake is van een lokaal initiatief, is de initiatiefnemer makkelijk benaderbaar. De lijnen zijn kort.

In aanvulling op het voorgaande meent initiatiefnemer dat de omgeving niet alleen geen nadeel behoort te ondervinden van de ontwikkeling, maar zet hij zich ook in om juist voordelen te bieden voor de omgeving. Op basis van dit idee is het project zoals dat is aangevraagd ontwikkeld en zullen na vergunningverlening een aantal acties worden ondernomen. Het gaat om de volgende voordelen voor het gebied:

- Het bieden van financiële/economische voordelen voor de omgeving. Dit zou kunnen in de vorm van:
  - Het beschikbaar stellen tegen inkoopsprijs van een op basis van de behoefte te bepalen hoeveelheid zonnepanelen. Particulieren en bedrijven kunnen deze vervolgens zelf op hun daken laten installeren. Op deze manier wordt het verduurzamen van hun eigen gebouwen goedkoper gemaakt en de terugverdientijd verkort;
  - Het om niet ter beschikking stellen van een (in overleg met betrokken partijen en afgestemd op het eigen energieverbruik) aantal zonnepanelen aan nader te bepalen maatschappelijke voorzieningen in Hattem/de omgeving;
  - Het gebruik maken van lokale/regionale partijen voor realisatie, beheer en onderhoud van de zonnevelden. Om dit te bewerkstelligen zullen in de aanbestedingsprocedure voor (onderdelen van) realisatie, beheer en onderhoud lokale/regionale partijen nadrukkelijk worden uitgenodigd om een aanbieding te doen, waarbij in de weging van de verschillende aanbiedingen een 'plus' wordt toegekend aan aanbiedingen van lokale/regionale partijen;
- Het creëren van lokaal eigenaarschap. Hierin is reeds voorzien doordat het project wordt geïnitieerd door een lokale partij in samenwerking met lokale grondeigenaren. Daar bovenop zijn en worden de volgende acties ondernomen:
  - Er vinden gesprekken plaats en er is een intentieovereenkomst gesloten met 'Powered by Hattem' om verder invulling te geven aan het onderwerp lokaal eigenaarschap;
  - Met zonontwikkelaar Powerfields worden de mogelijkheden onderzocht als het gaat om samenwerking bij het realiseren van de aansluiting van de zonnevelden en de drijvende panelen op het net (Powerfields ontwikkelt aan de andere zijde van het knooppunt een drijvend zonneveld);
  - Het idee is om een deel van de financiering van het project te verkrijgen via 'Zonnepanelendelen' (of een vergelijkbare constructie). Op die manier kunnen inwoners en bedrijven van Hattem financieel participeren in de voorgenomen ontwikkeling.

Het voorgaande is vastgelegd in een met de gemeente te sluiten anterieure overeenkomst.

Op de behandeling van de vergunningaanvraag is de uitgebreide voorbereidingsprocedure van toepassing (afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht). Dit betekent dat vóór besluitvorming een ontwerp-omgevingsvergunning ter inzage wordt gelegd. Gedurende de inzageperiode kan eenieder zijn of haar zienswijze hieromtrent geven. Eventuele zienswijzen moeten door het bevoegd gezag worden betrokken bij de besluitvorming. Tegen het uiteindelijk besluit staat beroep open bij de Rechtbank.

Op voorhand valt niet te verwachten dat een gebrek aan maatschappelijke uitvoerbaarheid in de weg staat aan vergunningverlening.

5.2 Economische uitvoerbaarheid

De realisatie van opstellingen met zonnepanelen is geen project waarvoor geldt dat een exploitatieplan dient te worden opgesteld of een (anterieure) exploitatieovereenkomst dient te worden afgesloten. Het project betreft een particulier initiatief. De realisatiekosten worden volledig door de iniatiefnemer gedragen. Met

name vanwege de ligging van de projectgebieden (weinig direct belanghebbenden) zijn de kosten die gemoeid zijn met de organisatie van procespartipatie beperkt. Initiatiefnemer heeft een budget van € 20.000,- vrijgemaakt voor informatieverstrekking etc. voorafgaand aan de vergunningaanvraag en tijdens de realisatiefase. De verwachting is dat dit afdoende is om betrokkenen adequaat te informereren omtrent de voortgang van het project (advertentiekosten, huis-aan-huis informatieverstrekking, inschakelen adviseurs etc.). De kosten kunnen laag blijven, aangezien initiatiefnemer een lokale partij is die, voor wat betreft communicatie en participatie, het gros van de werkzaamheden zelf uitvoert.

Op het moment dat de gevraagde omgevingsvergunning is verleend, komt initiatiefnemer in aanmerking voor een SDE-subsidiebeschikking.

Gemeentelijke kosten voor zover die voortvloeien uit de behandeling van de vergunningaanvraag, worden gedekt vanuit de verschuldigde leges, overeenkomstig het bepaalde in de gemeentelijke Legesverordening.

Gelet op de aard en omvang van het project, de ligging van het projectgebied en de bestaande planologische gebruiks- en bouwmogelijkheden, valt op voorhand niet te verwachten dat derden schade lijden als gevolg van het verlenen van planologische medewerking en de realisatie van het project. Om wat dit betreft financiële risico's voor de gemeente volledig uit te sluiten, wordt echter desalniettemin met de initiatienemer een planschadeverhaalsovereenkomst gesloten. Eventuele planschadekosten komen daarmee voor rekening van de initiatiefnemer.

Het project kan als economisch uitvoerbaar worden beschouwd.

Bijlagen

Bijlage 1a:	Landschappelijk inpassingsplan
Bijlage 1b:	Beheerplan
Bijlage 2:	Quickscan natuuronderzoek realisatie drijvend zonneveld
Bijlage 3:	Vervolgonderzoek realisatie drijvend zonneveld Hattemerbroek
Bijlage 4:	Watertoets
Bijlage 5:	Informatieblad omwonenden

Bijlagen separaat ingediend via www.omgevingsloket.nl.